

CAŁE
MIASTO
W JEDNYM
MIEJSCU

wroclaw.pl

ISSN: 2719-7948

BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA

NR 20 (86), 2-8.06.2022

WYDRUKOWANO NA PAPIERZE EKOLOGICZNYM

Cała Polska w cieniu Śląska!

s. 19

TOMASZ HOŁOD

**Plany tramwajowe
Wrocławia na kolejne
lata – co powstanie** / s. 5

**Festiwal kulinarny
Europa na widelcu
znów na Rynku** / s. 10-11

**4 червня Ярмарок
Вакансій для
Мігрантів** / s. 18

Głos Prezydenta

Szanowni Państwo,

wszyscy chyba pamiętamy jakiś nasz ulubiony i wymarzony Dzień Dziecka. Dziś, choć, jak zgaduję, większość naszych czytelników wyrosła z wieku dziecięcego, w jakiejś mierze wszyscy dziećmi pozostajemy – piszę to, myśląc o moich rodzicach, których zawsze w tym dniu wspominam.

Dla mnie Dzień Dziecka to przede wszystkim dzień radości – także tej z wrocławskich dzieci. W tym roku popandemicznie spotkaliśmy się z najmłodszymi na pl. Wolności. Myślę, że także dla nich samo spotkanie z rówieśnikami było ważne. To przecież z myślą o nich w dwóch ostatnich latach uruchamialiśmy specjalne konsultacje i programy psychologiczne, wiedząc, jak trudne były te dni.

Dzień Dziecka kojarzy mi się także ze zbliżającym się latem i wakacjami – 1 czerwca inauguruje przecież ostatni, niepełny miesiąc roku szkolnego, przesuwając nasze myśli w dużo przyjemniejsze miejsca i czas. Wierzę, że ten letni sezon będzie też dobry dla Wrocławia.

Cieszę się za każdym razem, gdy widzę wypełniony wrocławski Rynek i powracający ruch turystyczny. Cieszę się z pracy wrocławskiego lotniska i jego załogi, która zabiega o nowe połączenia. Poza promocją miasta – każdy taki turysta opowiada przecież o swoim doświadczeniu Wrocławia – to także bardzo konkretny pieniądz zasilający naszą gospodarkę w tym trudnym czasie. Dla wszystkich branż związanych z podróżami i turystyką, głównie hotelarstwa, gastronomii i atrakcji, to moment

ważnego odbicia po dwóch ostatnich latach.

Chcemy jako Wrocław wykorzystać dobrze ten czas, zapominając o ostatnim roku kwarantanny i izolacji. Sam rozprawiłem się z nim podczas ostatniej sesji, podczas której radni przyjęli „Raport o stanie gminy” i sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2021, udzielając nam (myślę tu bowiem o wszystkich, którzy dla Wrocławia w tym czasie pracowali) absolutorium. Dziękuję za to także Państwu – Wrocław pozostaje naszą wspólną sprawą.

Jacek Sutryk
 prezydent Wrocławia

Pogoda

3 CZERWCA piątek	4 CZERWCA sobota	5 CZERWCA niedziela	6 CZERWCA poniedziałek	7 CZERWCA wtorek	8 CZERWCA środa	9 CZERWCA czwartek
23°	24°	24°	22°	23°	24°	23°
						

Zabytkowe pojazdy będą kursowały po Wrocławiu pod nazwą WRO-TA

We Wrocławiu jest blisko 70 zabytkowych pojazdów komunikacji miejskiej. Część z nich kursuje po Wrocławiu od lat. Mają różnych właścicieli, ale od tego roku zyskują wspólną nazwę – WRO-TA Wrocławskie Linie Turystyczne. Jednym z pionierów działań na rzecz odrestaurowania zabytkowego taboru w naszym mieście jest historyk komunikacji miejskiej Tomasz Sielicki (na zdj.), który na ogłoszenie nowej marki przyszedł w adekwatnym stroju. W tym roku zabytkowe linie autobusowa i tramwajowa kursować będą w czerwcu tylko w niedziele, a od 2 lipca do 4 września w soboty, niedziele i święta. Na wybranych kursach będzie jeździł przewodnik. Ciekawym urozmaicheniem są też kursy nocne. Schemat linii i rozkład ich kursów znajduje się na stronie l.wroclaw.pl/WRO-TA.

Ubiegłoroczny budżet został rozliczony

Rada Miejska Wrocławia udzieliła prezydentowi Jackowi Sutrykowi wotum zaufania i opowiedziała się za budżetowym absolutorium za ubiegły rok. Przed głosowaniem prezydent przedstawił podczas uroczystej sesji raport o stanie miasta.

Podczas głosowania, które odbyło się 26 maja, 28 radnych było za, 1 radny – przeciw, a 8 wstrzymało się od głosu. – Trafiła nam się kadencja pod wszelkimi względami wyjątkowa. Choć, owszem, każda jest przecież inna, to ta obfituje w wydarzenia, których wolelibyśmy uniknąć – mówił podczas sesji Rady Miejskiej Wrocławia prezydent Jacek Sutryk.

Budżet

Po rozliczeniu budżetu za poprzedni rok wpływy do budżetu miasta w 2021 r. wyniosły 6,19 mld zł, natomiast wydatki osiągnęły poziom 6,01 mld zł, co daje nadwyżkę budżetu na poziomie 183 mln zł.

Inwestycje

Pomimo trudności, miasto nie zrezygnowało z realizacji inwestycji. Do użytku oddano m.in. pierwszy odcinek TAT, przebudowano drogę 342 czy ul. Osobowicką. Rozbudowano także wiele placówek edukacyjnych. Cały czas trwają prace przy kolejnych etapach wielkich inwestycji. Miasto przeznaczyło

na ten cel 864 mln zł – najwięcej inwestycji dotyczyło transportu – 459 mln zł, gospodarki mieszkaniowej – 132 mln zł, sportu – 42 mln zł, oświaty – 91 mln zł oraz gospodarki komunalnej – 30 mln zł. Dzięki inwestycjom piękniejszą m.in. wrocławskie podwórka – prace remontowe 14 z nich kosztują 7,3 mln zł, a dodatkowo przeznaczono 16 mln zł na wsparcie prac remontowych budynków znajdujących się w zasobie zarządzanym przez ZZK i WM.

Transport

Wrocław w dalszym ciągu rozbudowuje też komunikację zbiorową. Miasto w ub.r. przeznaczyło na ten cel 544 mln zł. 80 mln przekazano na remonty w ramach TO-RYwolucji, zmodernizowano 31 tramwajów, zakontraktowano kolejnych 45, powstało również 26 km nowych tras rowerowych. W 2021 roku we Wrocławiu zanotowano także rekordową liczbę – 2 mln wypożyczeń Wrocławskiego Roweru Miejskiego, a także powstało 80 miejsc dla rowerów w 8 zamykanych wiatkach na osiedlach i 60 miejsc w ramach systemu Bike&Ride.

Zieleń i powietrze

W 2021 r. powstało aż 37 placów zabaw, siłowni plenerowych i boisk, a także 15 parków i zieleńców. Łącznie w 2021 r. nasadzono ponad 140 tys. krzewów, pnączy, traw i kwiatów oraz 4,5 tys. drzew. W ciągu ostatnich 12 miesięcy we Wrocławiu zlikwidowano 3300 pieców, a dodatkowo trwa wymiana kolejnych 2000 kopciuchów. Koszt wszystkich tych działań to blisko 90 mln złotych. Dbając o jakość powietrza w mieście, Straż Miejska przeprowadziła aż 7500 kontroli, wystawiając 189 mandatów za spalanie niedozwolonych materiałów.

Edukacja

Wydatki na edukację wyniosły w ubiegłym roku ponad 1,7 mld zł. Niestety, rządowa kwota subwencji oświatowej oraz dotacji przedszkolnej to zaledwie 806 mln zł – pokryła ona niespełna połowę wrocławskich wydatków przeznaczonych na

edukację. Na remonty, rozbudowy i budowę nowych placówek Wrocław przeznaczył ponad 109 mln zł (ok. 160 remontów). Rozwinęła się także baza miejsc dla najmłodszych – powstało 1251 nowych miejsc w przedszkolach, w sumie na koniec 2021 roku było ich 30 626.

Spółeczeństwo

W czasie epidemii szczególną troską byli objęci potrzebujący oraz seniorzy. Najstarsi wrocławianie skorzystali z 12 tys. bezpłatnych przejazdów w ramach Taxi Senior. Wydano łącznie 4 tys. Kart Seniora i 480 Niezbędników Senioralnych. Osoby w kryzysie bezdomności wspierał posiłkami Streetbus. Rok 2021 to także nowo narodzeni wrocławianie – do grudnia wydano łącznie 5,5 tys. wyprawek dla niemowląt. Dzięki miejskiemu programowi dofinansowania in vitro urodziło się 74 dzieci. Wrocław przeznaczył 18 mln zł na program promocji zdrowia, profilaktyki chorób i przeciwdziałaniem uzależnieniom.

Redakcja

Pełna informacja dostępna na l.wroclaw.pl/absolutorium-21

Wrocławskie Święto Rowerzysty

Po dwóch latach przerwy w niedzielę 5.06 powraca Wrocławskie Święto Rowerzysty. Warto wziąć udział w Wielkim Peletonie, który wystartuje o godz. 12 z pl. Nowy Targ, przejedzie ulicami Wrocławia i dotrze do plaży Prosto z Mostu Beach Bar przy ul. Pasterskiej koło mostów Warszawskich. Organizatorzy chcą popularyzować rower, jako element ekologicznego i zrównoważonego transportu oraz ideę miasta, w którym można wygodnie i szybko przemieszczać się na jednoślazie.

PSZOK i SZOP w czerwcu

Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych działają we Wrocławiu w dwóch miejscach:

- przy ul. K. Michalczyka 9 – czynny od pon. do pt. w godz. 8-17, w sb. w godz. 8-16
- przy ul. Janowskiej 51 – czynny od pon. do pt. w godz. 7-15, w czerwcu czynny będzie dodatkowo 5, 12 i 19.

Po Wrocławiu jeździ także Samochód Zbierający Odpady Problemowe. Harmonogram na ekosystem.wroc.pl.

Do 30 czerwca złóż deklarację o źródłach ciepła

Do 30 czerwca br. każdy właściciel lub zarządca budynku zobowiązany jest złożyć deklarację o sposobie jego ogrzewania do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.

Jeśli ogrzewasz dom lub zakład urządzeniem grzewczym o mocy mniejszej niż 1 MW, musisz zgłosić to do bazy CEEB. To m.in. takie źródła ciepła jak: miejska sieć ciepłownicza, kocioł na paliwo stałe, kominek, piec kaflowy, kuchnia węglowa, kocioł gazowy i olejowy, pompa ciepła, ogrzewanie elektryczne i kolektory słoneczne. We Wrocławiu złożono do tej pory tylko 6767 deklaracji, spośród ponad 71 tys. punktów adresowych objętych obowiązkiem ewidencyjnym. To zaledwie 9 proc. wypełnienia bazy CEEB. – Krajowe przepisy zobowiązują mieszkańców do złożenia deklaracji, gminom natomiast przybył obowiązek wprowadzania ich do

CEEB – wyjaśnia Katarzyna Szymczak-Pomianowska, dyrektor Departamentu Zrównoważonego Rozwoju UMW. Do złożenia deklaracji zobowiązani są właściciele domów jednorodzinnych, zarządcy budynków wielorodzinnych i zarządcy lub właściciele budynków niemieszkalnych. Deklaracje można składać poprzez e-formularz na ceeb.gov.pl; w formie papierowej – wypełniając formularz i dostarczając go do UMW. Terminy zgłoszenia: do 30.06.2022 – dla budynków oddanych do użytku do 30.06.2021; do 14 dni – od uruchomienia nowego źródła ciepła lub spalania paliw po 1.07.2021.

Redakcja

Masz

dom **szereg** **altanę**

Jesteś ustawowo zobowiązany

złożyć deklarację dotyczącą źródła ciepła i spalania paliw w swoim budynku.

Do 30 czerwca 2022 r.

ustawowy obowiązek złożenia deklaracji do CEEB – Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.

Mieszkasz w budynku wielorodzinnym – skontaktuj się ze swoim zarządcą

Aktualności

Sezon letni na kąpieliskach został już otwarty

Miłośnicy kąpeli pod gołym niebem, sportów wodnych czy leżakowania na słońcu już mogą wyciągać stroje plażowe. Trzy kąpieliska: Morskie Oko, Glinianki i Kłokoczyce zostały otwarte. Natomiast od 16 czerwca Wrocławskie Centrum Treningowe zaprasza na pływanię letnią Orbita.

Te miejskie kąpieliska działają już od 1 czerwca:

- kąpielisko **Morskie Oko** przy ul. Chopina 27 – kąpielisko otwarte codziennie od godz. 9 do 19. To duży 5 ha akwen, plaża 10 ha, znajdują się tam: brodzik, 60-metrowa ślizgawka wodna, 6 boisk do siatkówki plażowej, bary i kawiarenki letnie.
- kąpielisko **Glinianki** przy ul. Kosmonautów 2 – naturalny akwen z trzema jeziorkami położony nieopodal Tarczyński Arena. Otwarty w sezonie letnim w godz. 9-19. Na terenie znajdują się: boisko do piłki nożnej plażowej, boiska do siatkówki plażowej i stoły do gry w tenisa stołowego. Doskonałe miejsce pod imprezy plenerowe z szałasem góralskim i grilllem.
- basen **Kłokoczyce** przy ul. Kłokoczyckiej – otwarty jest codziennie od godz. 9 do 19, znajdują się tam: pełnowymiarowy basen pływacki, brodzik i plac zabaw dla dzieci, 60-metrowa ślizgawka wodna, boisko do siatkówki plażowej.

Bilety na kąpieliska

- w dni robocze do godz. 17: ulgowy 8 zł, normalny 10 zł
- w soboty, niedziele i święta do godz. 17: ulgowy 10 zł, normalny 13 zł
- cały tydzień po godz. 17: ulgowy 4 zł, normalny 5 zł
- dla os. z niepełnosprawnością: 2 zł
- bilet wstępu Rodzina Plus: 2 zł (cena biletu dla pojedynczego uczestnika) – bilety obejmują wszystkich członków rodziny wpisanych do Karty Rodzina Plus wydanej przez MOPS. Karta ważna jest wraz z innym dokumentem tożsamości

Baseny „pod chmurką”

Pływalnia letnia ORBITA przy ul. Wejherowskiej 34 to nowoczesny kompleks 3 basenów odkrytych, wybudowany na The World Games w 2017 r. Otwarty codziennie od godz. 9 do 19. – 16 czerwca otworzymy nasz basen letni przy Wejherowskiej. W tym roku urozmaiciliśmy jego strefę ga-

Cennik na stronie: l.wroclaw.pl/orbita-letnia

Pływalnia letnia ORBITA przy ul. Wejherowskiej wprowadza w tym roku 30-dniowe karnety

stronomiczną. Wszyscy, którzy planują urlop we Wrocławiu, będą mogli zakupić przez internet karnety trzydziestodniowe – zachęca Dariusz Kowalczyk, prezes WCT Spartan.

Trzydziestodniowe karnety są nowością. Stworzone z myślą

o osobach, które często korzystają z pływalni. Cena karnetu ulgowego to 290 zł, a normalnego – 350 zł. Ważny jest od daty zakupu.

Na terenie pływalni letniej znajdują się przebieralnie, szatnie i sanitariaty. Będzie można też

bezpłatnie skorzystać z 50 leżaków. Na pływalni honorowane będą karty Rodziny Plus, Multisport oraz, aby uniknąć kolejek w dni upalne, istnieje możliwość zakupu biletu w automacie.

Paulina Czarnota

Mieszkanie bez wkładu własnego – dla kogo?

27 maja ruszył rządowy program „Mieszkanie bez wkładu własnego”. Szukającym własnego mieszkania umożliwi on zaciągnięcie kredytu hipotecznego z gwarancją Banku Gospodarstwa Krajowego, która zastąpi wkład własny. Rząd zapowiada nowelizację ustawy m.in. w zakresie limitów cen nieruchomości.

Z programu skorzystają osoby, które mają zdolność kredytową, ale nie mają uzbieranych środków na wkład własny

Program „Mieszkanie bez wkładu własnego” adresowany jest dla tych, którzy chcą mieć swoje pierwsze mieszkanie z rynku pierwotnego, szukają mieszkania na rynku wtórnym, społecznym czy chcą wybudować własny dom. Z programu mogą skorzystać zarówno single, pary, małżeństwa, jak i rodziny z dziećmi.

Państwo za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego będzie gwarantować wkład własny nawet do 20 proc., do kwoty 100 tys. zł, przez okres minimalnie 15 lat. Co ważne, w miarę jak powiększać będzie się rodzina, BGK pomoże w spłacie części gwarantowanego kredytu mieszkaniowego. Będzie

to tzw. spłata rodzinna, która wyniesie w przypadku przyjścia na świat drugiego dziecka w rodzinie 20 tys. zł, a po urodzeniu się trzeciego i kolejnego 60 tys. zł.

BGK będzie gwarantował maksymalnie 100 tys. zł, co, przy założeniu górnego limitu 20 proc., będzie oznaczało, że mieszkanie nie będzie mogło być droższe niż 500 tys. zł. Limity cenowe będą obowiązywały także w przeliczeniu na mkw. mieszkania. I tu może być problem, bo były one ustalone w ubiegłym roku, a w 2022 r. mieszkania zdrożały. Ministerstwo Rozwoju i Technologii, które realizuje program, zapowiada urealnienie limitów i nowelizację ustawy.

Zmiany mają wejść w życie najpóźniej w styczniu 2023 r.

W programie wezmą udział banki, które przystąpią do udzielania gwarantowanych kredytów mieszkaniowych, zawierając odpowiednią umowę z Bankiem Gospodarstwa Krajowego. Przepisy ustawy weszły w życie 27 maja 2022 r. Lista banków będzie udostępniana na stronie internetowej BGK w zakładce dotyczącej programu. Pekao jest pierwszym bankiem, który będzie udzielał kredytów w ramach rządowego programu. Szczegóły programu na: l.wroclaw.pl/mieszkanie-bezwkladu.

Jarek Ratajczak

Aktualności

Wrocław planuje budowę nowych tras tramwajowych

Dwa tygodnie temu miasto zaprezentowało plan działań rowerowych do 2030 roku. Natomiast 30 maja pokazało kierunki rozwoju tras tramwajowych do roku 2027. Do realizacji w pierwszej kolejności wybrano pięć tras: na Maślice, Swojczyce, Jagodno, Klecinę i do szpitala przy ulicy Borowskiej.

Zrealizowanie wszystkich pięciu zadań wydłuży sieć komunikacji miejskiej we Wrocławiu o niemal 11 km, a mieszkańcy osiedli zyskają dostępność do 26 nowych par przystanków.

Trasa na Maślice

Miasto chce ogłosić przetarg na zaprojektowanie trasy tramwajowej na Maślice jeszcze w tym roku. Będzie miała długość 3,2 km, pobiegnie od Tarczyński Arena do planowanej pętli, która powstanie przy linii kolejowej 273 blisko ul. Maślackiej (okolicie Bricomarché), w planie jest też 9 par przystanków. Dzięki realizacji tej inwestycji aż 11 tysięcy osób zyska dostęp w odległości 500 m do przystanku tramwajowego. A dzięki parkingom P&R i odpowiedniej integracji z autobusami, trasa tramwajowa na Maślice ma być także nową ofertą komunikacyjną dla Stabłowic i Praczy Odzańskich.

Tramwaj na Swojczyce

Nowe mosty Chrobrego są już w trakcie budowy. Teraz projektowane jest przedłużenie linii tramwajowej prowadzącej z Sepolna na Swojczyce (pętla końcowa będzie położona nieopodal cmentarza św. Jacka, ul. Chałupnicza). Będzie bliżej do przystanku kolejowego Wrocław Strachocin. Integracja tramwaju z koleją oraz parkingiem Park&Ride stworzy ofertę przesiadkową w kierunku pl. Grunwaldzkiego. W marcu 2021 roku ogłoszono przetarg na opracowanie dokumentacji projektowej dla tej trasy tramwajowej, a w czerwcu 2021 wybrano wykonawcę.

Stare mosty Chrobrego zostaną najprawdopodobniej wyłączone

TOMASZ HOŁOŚ

Szacuje się, że do obsługi nowych linii będzie potrzebnych 14 dodatkowych tramwajów

z ruchu kołowego, trwają jeszcze jednak uzgodnienia, co do ich przyszłości (zachować czy rozebrać).

Na Jagodno najpierw trasa autobusowa

Na Jagodno w pierwszej kolejności poprowadzi wydzielona trasa autobusowa. W przyszłości pojadą nią również tramwaje. Na razie jest to niemożliwe ze względu na brak przepisów regulujących krzyżowanie się linii kolejowych z tramwajowymi. Projekt będzie jednak uwzględniał do budowanie w jej śladzie torów tramwajowych. Dzięki wydzielonej trasie z jezdni dla samochodów mają zniknąć buspasy. Podobnie jak tramwaj na Swojczyce inwestycja ta znajduje się na etapie opracowania dokumentacji projektowej. Otrzymała już także dofinansowanie z rządu.

Tramwajem do szpitala

Trasa o długości około 1 km ma pozwolić na dojazd tramwajem do Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego, ul. Borowska. Ma prowadzić przez ul. Działkową i być przedłużeniem torów na osiedlu Gaj, gdzie obecnie kursować mogą wyłącznie tramwaje dwukierunkowe. Trasa kończyłaby się pętlą przy szpitalu.

Na Klecinę po nowym moście

Trasa o długości 1,8 km ma być wyprowadzona z ul. Przyjaźni w kierunku Kleciny. Jej budowa wymaga postawienia nowego mostu nad rzeką Ślężą. Projektowane zagospodarowanie parku Krzyckiego uwzględni korytarz na infrastrukturę komunikacyjną. Warunkiem niezbędnym do jej powstania jest rozbudowa torowiska wzdłuż ul. Przyjaźni co najmniej o mijankę.

Nowy tabor

– Trzeba jednak jasno podkreślić, że budowa samych tras tramwajowych to nie wszystko. Potrzebny jest komfortowy tabor, infrastruktura towarzysząca, czyli np. kolejne zajezdnie czy środki na realizację pracy przewozowej. Dlatego przy planowaniu rozwoju sieci tramwajowej, pod uwagę należy brać wszystkie aspekty finansowe. Szacowany koszt realizacji 5 zadań z naszego planu wraz z nowym taborem to ponad 600 mln zł, przy czym z uwagi na obecną sytuację gospodarczą, koszty mogą znacząco wzrosnąć – tłumaczy Jacek Sutryk, prezydent Wrocławia.

Plan szacuje także zapotrzebowanie na tabor tramwajowy, przy czym obsługa Swojczyc może być zapewniona z obecnych planów zakupowych MPK. Z kolei na Maślice, Borowską i Klecinę potrzebnych będzie dodatkowych 14 tramwajów.

Pomoc unijna

Do realizacji wszystkich pięciu kierunków miasto będzie starało się o unijne dofinansowanie. Już teraz trasy na Swojczyce, Maślice i Jagodno zostały zgłoszone do Krajowego Planu Odbudowy (KPO), Dolnośląskiego Ładu i Programu Inwestycji Strategicznych, a przed samorządami także nowa perspektywa unijna i nowe programy dla miast. – Staraliśmy się przedstawić plan, który przede wszystkim jest możliwy do realizacji. Po pierwsze, nie możemy całkowicie sparaliżować miasta, a po drugie, musimy uwzględnić też inne potrzeby mieszkańców, czyli odpowiednio gospodarować środkami. Dodatkowo myśleliśmy także o przyszłych kosztach utrzymania i eksploatacji miasta, a przecież wzrost liczby pociągokilometrów, miejsc w zajezdniach, kapitału ludzkiego czy utrzymania taboru będzie wzrastał – tłumaczy Elżbieta Urbanek, dyrektor Departamentu Infrastruktury i Transportu Urzędu Miejskiego Wrocławia.

Wrocławski Program Tramwajowy 2.0

Raport projektu dostępny jest na stronie www.wroclaw.pl. Dokument zawiera też m.in. wytyczne oraz standardy dotyczące projektowania tras, przystanków czy pętli tramwajowych, które powinny być każdorazowo uwzględnione przy tworzeniu koncepcji i projektów. Znajdziemy tam także schematy tras tramwajowych, które można wykorzystać przy projektowaniu na trasach lub ich fragmentach w zależności od lokalizacji.

Redakcja

POWIEDZ NAM, JAK...

KONSULTACJE SPOŁECZNE

SZCZEGÓŁY NA: www.wroclaw.pl/konsultacje

Jak urządzić podwórko przy Kościuszki?

8 czerwca 2022, g. 17.30 | Punkt konsultacyjny | Błękitny wózek na podwórku

Jaka ma być lokalna polityka integracyjna?

E- FORMULARZ do 19 czerwca

Jak urządzić podwórko przy Czystej?

9 czerwca 2022, g. 17.30 | Punkt konsultacyjny | Błękitny wózek na podwórku

Jak urządzić teren TBS-u przy Głubczyckiej?

E- FORMULARZ do 12 czerwca

Komunikacja

Szyny przy moście Piaskowym

Rusza kolejny etap prac w torowisku przy moście Piaskowym. 4 i 5.06 planowane jest wprowadzenie zmiany tras linii tramwajowych 8, 9, 11, 17 i 23. Tramwaje jadące w kierunku Karłowic, Sępolna, pl. Kromera lub pętli Kowale zostaną skierowane objazdem od przystanku „Hala Targowa” przez ul. Grodzką, most Uniwersytecki i ul. Drobnera, do pl. Bema. W kierunku przeciwnym będą kursowały bez zmian.

Przy pętli Poświętne tory

Do 11.06 potrwać prace związane z remontem torowiska tramwajowego przy pętli Poświętne. Kursowanie tramwajów linii 1, 7 i 15 zostanie skrócone do przystanku „Kamieńskiego” przy skrzyżowaniu ulic: Żmigrodzkiej, Bałtyckiej i Kamieńskiego. W kierunku powrotnym, tramwaje linii 1 i 7 pojadą przez ul. Bałtycką, most Osobowicki, ul. Reymonta, pl. Staszica, do pl. Powstańców Wielkopolskich, a tramwaje linii 15 przez ul. Żmigrodzką, most Trzebnicki, ul. Trzebnicką, pl. Powstańców Wielkopolskich, do pl. Staszica.

Okresowa linia autobusowa 707

W celu ułatwienia pasażerom podróżowania po Wrocławiu, w związku z pracami przy pętli Poświętne uruchomiona zostanie dodatkowa, okresowa linia autobusowa 707, która będzie kursowała przez ulice Żmigrodzką i Kuklińskiego. Pasażerowie, którzy skasowali bilet jednorazowy w tramwaju linii 1, 7 lub 15, będą mogli kontynuować podróż autobusem linii 707 oraz autobusami linii 129 lub 908 na odcinku: Broniewskiego-Poświętne-Broniewskiego. Powyższa zasada nie będzie obowiązywała w kierunku odwrotnym. Skasowany bilet zachowa ważność nie dłużej niż przez 90 minut.

Zmiany tras na rondzie Reagana od 4.06

W sobotę 4 czerwca rozpoczną się prace na 1. i 2. peronie ronda Reagana. Na około miesiąc swoje trasy zmieni 17 linii: 5 tramwajowych (1, 2, 10, 33 i 70) i 12 autobusowych (C, D, 111, 115, 121, 131, 149, 151, 241, 253, 255 i 315).

Prace związane są z naprawą nawierzchni peronów, którą bezkosztowo w ramach 5-letniej gwarancji wykona Zakład Sieci i Zasilania.

Jak pojadą tramwaje?

Tramwaje linii 1 zostaną skierowane objazdem w obu kierunkach od ul. Piastowskiej przez ul. Sienkiewicza, most Szczytnicki, al. Różyckiego, ul. Paderewskiego i ul. Mickiewicza do ul. Wajdy i ul. Wróblewskiego.

Tramwaje linii 2 i 10 pojadą objazdem w obu kierunkach od pl. Społecznego przez most Grunwaldzki, a tramwaje linii 33 od pl. Społecznego przez most Pokoju, ul. Wyszyńskiego i ul. Sienkiewicza do mostu Szczytnickiego. W kierunku pl. Dominikańskiego tramwaje linii 2 i 10 będą odjeżdżały z peronu 3. wyspy centralnej ronda Reagana.

Tramwaje linii 70 zostaną skierowane objazdem w obu kierunkach od ul. Piastowskiej

Centralne skrzyżowanie „Grunwald” po przebudowie w l. 2006-2007 nazwano rondem Reagana

przez ul. Sienkiewicza, most Szczytnicki, aleję Różyckiego, Paderewskiego, ul. Mickiewicza, Skłodowskiej-Curie do ronda Reagana.

A jak autobusy?

Autobusy linii D, 111, 121, 131, 151 i 241 jadące w kierunku Psiego Pola będą omijały wyspę centralną i zatrzymywały się na przystanku autobusowym przy budynku Grunwaldzki Center.

Ponadto, autobusy linii D i kursy autobusu nocnego linii 241 w kierunku pl. Dominikańskiego będą odjeżdżały z peronu 3. wyspy centralnej ronda Reagana.

Autobusy linii C, 111, 253, 255 kierunku Kozanowa, ul. Kminkowej lub ul. Petruszewicza oraz **linii 115, 121, 131, 151 i 315** jadące w kierunku ul. Reja będą omijały wyspę centralną i zatrzymywały się na przystanku tymczasowym

zlokalizowanym przy Pasażu Grunwaldzkim, przy ul. Skłodowskiej-Curie za skrzyżowaniem z rondem Reagana w kierunku ul. Szczytnickiej.

Kursy linii C i 149 dojeżdżające do pl. Grunwaldzkiego będą omijały wyspę centralną ronda Reagana i zatrzymają się na przystanku autobusowym przy budynku Grunwaldzki Center.

Mateusz Lubański

Aktywnie do szkoły: aplikacja dla uczniów

We Wrocławiu powstała aplikacja mobilna, która ma zachęcić do podróżowania do szkoły rowerem czy pieszo.

Dzięki nowej aplikacji uczniowie 10 wrocławskich szkół (SP 1, 3, 9, 17, 23, 24, 43, 46, 61, 118) mogą rejestrować swoją drogę do szkoły, jeżeli pokonują ją rowerem, na hulajnodze lub pieszo. Za każdą taką podróż przyznawane są punkty i odznaki, które można wymieniać na nagrody. – Ideą pilotażowej akcji jest promowanie pozytywnych nawyków transportowych wśród najmłodszych wrocławian – mówi Anna Szmigielska-Franz, wrocławska oficerka piesza.

Pilotażowy projekt trwa od 1 do 15.06 w szkołach podstawowych,

które uczestniczyły w akcji Rowerowy Maj. W tym czasie aplikacja jest testowana i dopracowywana. – Nasi uczniowie bardzo chętnie włączają się w takie akcje. To dla nich nie tylko wyzwanie, ale i sportowa przygoda – mówi Piotr Migocki, dyrektor SP nr 17.

Jeśli pilotaż zostanie pozytywnie przyjęty, możliwe jest kontynuowanie projektu. Jeśli jesteś uczniem jednej z tych szkół, zobacz, jak dołączyć do testów na l.wroclaw.pl/pilotaz.

Agata Zięba

Inwestycje

Wrocławskie Centrum Sportu kolejny krok bliżej

Kilkanaście boisk do piłki nożnej, siatkówki i koszykówki, Szkoła Mistrzostwa Sportowego z internatem, siłownia, place zabaw, skatepark i tereny rekreacyjne – tak wyglądać będzie Wrocławskie Centrum Sportu. Projektantem inwestycji za ok. 100 mln zł jest polsko-koreańska firma YOON Group.

Wrocławskie Centrum Sportu powstanie na Nowych Żernikach. Koncepcja została zaprezentowana w październiku 2021 r. przez prezydenta Wrocławia Jacka Sutryka oraz prezesa Śląska Wrocław Piotra Waśniewskiego.

Niewiele ponad pół roku od tego momentu na Tarczyński Arena doszło do uroczystego podpisania umowy projektanta z klubem. Projekt centrum stworzy firma YOON Group, która sprawować będzie nadzór nad inwestycją przez cały okres jej realizacji.

Dla mieszkańców

Wrocławskie Centrum Sportu stanie się między innymi domem dla Akademii Piłkarskiej Śląska Wrocław. Nie oznacza to jednak, że z walorów tego miejsca skorzystają jedynie młodzi piłkarze. Ośrodek będzie także pełnił funkcję terenu rekreacji dla mieszkańców.

– Budowa Wrocławskiego Centrum Sportu to największa i najważniejsza inwestycja w historii naszego klubu. Od wielu miesięcy pracujemy nad tym przedsięwzięciem. Wybór projektanta to z pewnością odważny krok na-

WIZUALIZACJA: YOON

WCS będzie miejscem działania Akademii Piłkarskiej Śląska Wrocław, ale także terenem rekreacji dla wszystkich wrocławian

przód i potwierdzenie, że wszystko przebiega zgodnie z planem. Cieszymy się, że firma YOON Group zaprojektuje nasze marzenia i wspólnie wcielimy je w życie – mówi Piotr Waśniewski, prezes zarządu Śląska Wrocław.

Internat dla najzdolniejszych

W ramach centrum treningowego na Nowych Żernikach powstanie

między innymi 11 boisk piłkarskich wraz z zapleczem w postaci szatni, siłowni i gabinetów odnowy biologicznej. Ponadto, zainteresowani skorzystają z boisk do koszykówki, siatkówki czy tenisa, a także z kortów tenisowych, sportowych placów zabaw czy siłowni zewnętrznej. Ważną częścią kompleksu będzie również bursa, w której zamieszkają najzdolniejsi młodzi sportowcy spoza Wrocławia.

– Doskonale rozumiemy, jak ważnym i wyjątkowym projektem dla miasta i całego regionu jest Wrocławskie Centrum Sportu. Jesteśmy dumni, że będziemy współtworzyć to unikalne miejsce. Zdajemy sobie również sprawę z wielkiej odpowiedzialności, która na nas spoczywa i możemy zapewnić, że w pracy nad tym projektem wykorzystamy pełnię wiedzy oraz doświadczenia, jakimi dysponuje nasza firma –

mówi Junsik Yoon, prezes firmy YOON Group.

Już wcześniej rozpoczęły się pierwsze prace związane z wytyczeniem działek i wykonaniem niezbędnych odwiertów geologicznych. Obecnie trwa również przygotowywanie systemu identyfikacji wizualnej całego kompleksu.

Mateusz Lubański

Dworzec Nadodrze sprzedany za blisko 15 mln zł

Spółka Polregio sprzedała zabytkowy Dworzec Nadodrze wraz z otaczającymi go budynkami firmie DL Invest Group XLVII z Katowic za 14,7 mln zł netto.

Dworzec Nadodrze był wystawiony na sprzedaż za ponad 14 mln zł. W kwietniu Polregio S.A., które było jego właścicielem, sprzedało ten obiekt. Jednak, ponieważ umowa sprzedaży była poufna, dopiero teraz ujawniono, kto kupił tę nieruchomość i ile za nią zapłacił. Okazało się, że nabywcą jest katowicka firma DL Invest Group XLVII sp. z o.o., która kupiła dworzec za cenę blisko 14,7 mln zł netto. Nowy właściciel jest inwestorem działającym na rynku nieruchomości komercyjnych, do których należą

centra logistyczne i biurowe oraz parki handlowe.

Na sprzedaż wystawione było prawo użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej zabudowanej o powierzchni ponad 12 tys. mkw., położonej we Wrocławiu przy pl. Staszica 50 wraz z prawem własności budynków, które się tam znajdują. Należą do nich: dworzec o powierzchni ponad 5,5 tys. mkw., który został wzniesiony w 1868 r., a także budynek biurowy z wiatą o powierzchni ponad 18 mkw. i budynek ekspedycji towarowej o powierzchni ponad 370 mkw. – oba wybudowane w 1921 r. W skład nieruchomości wchodzi również sieć wodociągowa i kanalizacyjna, droga, chodniki dla pieszych, mur oporowy, plac ładunkowy, dwie rampy, oświetlenie oraz płot

metalowy z bramą. Nowy właściciel sam będzie mógł zdecydować, co tam w przyszłości powstanie. Teren ten nie jest bowiem objęty miejskim planem zagospodarowania –

nego. Nie może tylko wyburzyć istniejących już budynków.

Dworzec Nadodrze to drugi co do wielkości dworzec kolejowy we Wrocławiu. Został oddany do użytku w 1868 r. W tym też roku przejechał tamtędy

pierwszy pociąg. Budynek z nietynkowanej cegły, o długości 190 m, nawiązuje bryłą i rzutem do schematów pałaców renesansowych. Przetrwał do dziś w stanie nienaruszonym z wyjątkiem kilku ingerencji w jego wnętrza. W 1977 r. został wpisany do rejestru zabytków.

Katarzyna Wiązowska

WIKIPEDIA

Z miasta

Doświadczasz przemocy? Masz szansę to zmienić

Osoby doświadczające przemocy mogą zmienić swoje życie. Po odejściu z domu, mogą liczyć nie tylko na bezpieczne lokum dla siebie, ale również dla swoich bliskich i zwierząt. Ruszył projekt, który zapewnia taką pomoc.

Z myślą o osobach doświadczających przemocy w rodzinie Wrocław we współpracy z pięcioma organizacjami pozarządowymi przygotował pilotażowy projekt, dzięki któremu w sytuacji kryzysowej mają one zapewnione bezpieczne miejsce pobytu na dwa tygodnie.

Lokum na start

– Wiele osób doświadczających przemocy boi się odejścia od sprawcy, bo nie ma gdzie zamieszkać. Projekt ma wspomagać w podjęciu takiej decyzji, zapewniając lokum na start. Osoby te mają także zapewnioną pomoc prawną i psychologiczną – mówi Joanna Nyczak, dyrektor Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych UMW. – W tej chwili mamy do dyspozycji dwa mieszkania z zasobu gminnego, bierzemy również pod uwagę korzystanie z lokali do wynajęcia. Udzielamy też wsparcia hostelowego. Cały czas staramy się pozyskać kolejne mieszkania do projektu – dodaje.

Wsparcie kierowane jest do mieszkańców Wrocławia, którzy w ciągu ostatnich 6 miesięcy

doświadczyli przemocy, musieli opuścić dom i nie mają się gdzie podziąć. Na pomoc mogą liczyć również osoby ze specjalnymi potrzebami. Przyjmowane są też zwierzęta. Zachowana będzie także równość ze względu na płeć.

Dla ciebie, bliskich i zwierzątka

– Zależało nam na tym, aby wzmocnić dostępny system wspierania osób doświadczających przemocy. W istniejących programach kryteria nie zawsze umożliwiają pomoc wszystkim zgłaszającym się. Naszym zamierzeniem jest ograniczyć je do minimum przy jednoczesnym współdziałaniu z instytucjami, które już oferują pomoc w mieście. Osoba, która może skorzystać z naszego programu, nie musi mieć założonej niebieskiej karty, to często uniemożliwiało skorzystanie z jakiegokolwiek pomocy. Tym, co wyróżnia nasz program, jest także spojrzenie na sytuację osoby potrzebującej wsparcia w całościowy sposób.

Dlatego też możliwe jest wsparcie osób zależnych. Jest to także dbałość o zwierzęta, które przecież traktuje się, jak członków rodziny – wyjaśnia Izabela Beno, prezeska Fundacji na Rzecz Równości.

Gdzie po pomoc?

- Fundacja Centrum Praw Kobiet, tel. 502 528 983, azarunek@poczta.onet.pl
- Fundacja na Rzecz Rów-

ności, tel. 608 524 832, izabela.beno@gmail.com

- Fundacja „Non Licet” Pomoc Ofiarom Przemocy W Rodzinie, tel. 572 108 352, fundacja@nonlicet.pl
- Stowarzyszenie „Intro”, intro@psychotekst.pl
- Stowarzyszenie Psychoedukacji i Terapii „Evolutio”, tel. 691487812, wiolakli@gmail.com.

W program zaangażowany jest także Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego Wrocławia oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrocławiu.

Pilotaż programu potrwa do lipca 2023 r.

Katarzyna Wiązowska

Popelnili błędy, a teraz pomagają uchodźcom

Osoby wykluczone społecznie i skazane na karę ograniczenia wolności pomagają uchodźcom z Ukrainy, którzy mieszkają w akademiku Pancernik. Wykonują tam prace porządkowe, dzięki czemu odpracowują karę i reintegrują się. Ich pracę organizuje Wrocławskie Centrum Integracji.

W Pancerniku przydadzą się każde ręce do prac porządkowych

Akademik Pancernik przy ul. Tramwajowej 2B to punkt czasowego pobytu dla osób, które w związku z wojną w Ukrainie musiały uciekać ze swojego kraju. Wrocławskie Centrum Integracji (WCI) organizuje tam dla nich pomoc i opiekę.

Pancernik jest przygotowany na 250 osób. Obecnie znajduje się tam ponad 100 mieszkańców. Codziennie pojawiają się nowe osoby, a inne wyprowadzają, ponieważ udało im się usamodzielnic. Obiekt został zaadaptowany dla uchodźców w rekordowo krótkim czasie. – Przystosowaliśmy na potrzeby pobytu uchodźców z Ukrainy dwa budynki, które na co dzień należą

do Uniwersytetu Wrocławskiego – mówi Katarzyna Galewska, z Wrocławskich Mieszkań. – Jeden z nich to akademik Pancernik, którego w kilkanaście dni trzeba było dostosować do funkcji mieszkalnej.

WCI jest jednostką zajmującą się aktywizacją osób wykluczonych społecznie i organizującą prace osób skazanych na karę ograniczenia wolności. Te dwie grupy pracują społecznie na terenie Pancernika. – Trafiają tu z ośrodka pomocy społecznej i w ramach zatrudnienia socjalnego następuje ich reintegracja przez pomaganie w bieżących porządkach i utrzymywanie ładu w obiekcie – wyjaśnia Ewa Żmuda z WCI. Osoby skazane na kary

ograniczenia wolności odpracowują w Pancerniku wyrok.

– Praca z uchodźcami powoduje u mnie to, żeby nie powracać do złych czynów, do błędów z przeszłości. Oczywiście są różni ludzie, ale w moim przypadku nastąpiła poprawa. Praca tutaj bardzo mi pomogła – mówi Marcin, który sprząta, myje podłogi i odkurza w Pancerniku. – Dotychczas siedziałem w domu, nie miałem pracy, biorę zasiłek z MOPS-u. Więc zamiast tak siedzieć, wolałem pomóc, dać coś innym od siebie – dodaje Piotr, kolejny uczestnik programu organizowanego przez WCI.

Michał Kurowicki

Rozmowa numeru

ZDiUM to nie tylko wrocławskie drogi

PYTAMY O
WROCLAW

Czym zajmuje się Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta we Wrocławiu? Jak zmienił się przez ostatni rok? Co robi, by mieszkańcom żyło się lepiej? Na te pytania odpowiada Tomasz Staruchowicz, od roku dyrektor ZDiUM.

Gdy zapytamy kogoś, czym zajmuje się ZDiUM, większość z nas odpowie: drogami i porządkiem, a przecież to nie do końca prawda?

Zgadza się, mało mieszkańców ma świadomość, jak ZDiUM wpływa na jakość życia we Wrocławiu. To setki małych i większych inwestycji rocznie, utrzymanie kilku tysięcy kilometrów ulic, chodników, tras rowerowych. A to nie wszystko, ponieważ pod naszą opieką są również mosty, wiadukty, kładki, tunele, estakady, przystanki, zabytkowe obiekty, fontanny oraz oświetlenie ulic. Do tego dochodzi jeszcze zarządzanie strefą płatnego parkowania oraz inteligentnym systemem transportu.

Mija rok pana pracy w tej instytucji. Jak przebiegał?

W pierwszych tygodniach chciałem przede wszystkim poznać działanie organizacji, spotkać się z pracownikami, ocenić i przeanalizować procesy oraz zadania, za które jest odpowiedzialny zarząd, a następnie wyznaczyć cele oraz kierunki działania jednostki na najbliższe miesiące, a nawet lata. Uświadomiłem sobie, że mam w swoim zespole świetnych specjalistów z wieloletnim doświadczeniem w utrzymaniu miasta, którzy do dalszego rozwoju potrzebują jednak określonych narzędzi.

Narzędzi? Co Pan przez to rozumie? Czy wrocławianie na tym skorzystają?

Obserwując rozwój aglomeracji wrocławskiej i rosnące oczekiwania mieszkańców, zdawałem sobie sprawę, że ZDiUM musi przejść szereg zmian. Po pierwsze, konieczna była cyfryzacja, co pokazała pandemia. Stąd w pierwszej kolejności zajęliśmy się wdrażaniem Elektronicznego Obiegu Dokumentów oraz wejściem w system informacji geograficznej, który jest platformą do gromadzenia, zarządzania i analizowania danych. Zawalczaliśmy również o udział w projekcie „Zintegrowana platforma Zarządzania JST”, który pozwoli nam w sposób efektywny prowadzić sprawy związane z zarządzaniem pasem drogowym, czyli obsługę wniosków, opłat i wierzytelności.

Drugą ważną kwestią była poprawa obsługi interesariuszy. Zaczęliśmy przede wszystkim od modernizacji strony internetowej, opracowania

MACIEJ KULCZYŃSKI

Tomasz Staruchowicz objął fotel dyrektora ZDiUM 1.06.2021 r.

jednolitych i spójnych informacji oraz przygotowania formularzy do pobrania z naszego serwisu. Utworzyliśmy również jedno Biuro Obsługi Klienta przy ul. Długiej 49. To miejsce, gdzie mieszkańcy mogą zarówno zakupić abonament parkingowy, jak również złożyć wniosek w sprawie ogródków gastronomicznych, reklamy w pasie drogowym czy budowy bądź przebudowy zjazdu. Trzecim kluczowym elementem w całym procesie zmian było dla mnie wypracowanie nowych standardów komunikacji i współpracy z innymi jednostkami oraz radami osiedla.

Czy taka współpraca ma wpływ na inwestycje dla mieszkańców?

Ta współpraca jest ważna na wielu polach. Pierwszy przykład to inwestycja przy ul. Pięknej, gdzie poszerzamy jezdnię na odcinku od ul.

Nyskiej do Armii Krajowej i dodatkowo budujemy rondo. To trudna inwestycja, przedłużająca się w czasie i wymagająca zaangażowania wielu stron. I trzeba zaznaczyć, że gdyby nie dodatkowe rozmowy z Radą Osiedla Tarnogaj oraz Stowarzyszeniem Przyjazny Tarnogaj, nie wprowadzilibyśmy ważnych dla mieszkańców modyfikacji w projekcie w zakresie zieleni, miejsc postojowych i chodników. Drugi przykład to nasza współpraca z Ekostrażą, Zarządem Zieleni Miejskiej, zoo, Ekosystemem oraz MPK przy kampanii „Dziękuję w mieście – JEŹDź bezpiecznie – Bezpieczna droga dla jeźdźcy”. To działanie, w ramach którego chcemy chronić na drogach zwierzęta.

A na co mogą liczyć mieszkańcy, jeżeli chodzi o remonty?

Obecnie intensywnie pracujemy nad

opracowaniem

mapy priorytetów remontowych – będzie to wieloletni program prac, które chcemy realizować. Trzeba jednak mieć świadomość, że na tego rodzaju inwestycje konieczne są duże nakłady finansowe. Stąd też w pierwszej kolejności skupiamy się na dokładnej analizie potrzeb, w kolejnym kroku przejdziemy do realizacji.

Niemniej jednak cały czas na bieżąco prowadzimy naprawy dróg. Zgłoszenia w tej sprawie przyjmujemy przez 7 dni w tygodniu przez 24 godziny pod adresem: zgloszenia@zdiu.wroc.pl lub numerem 19 501. Na mieszkańców czekają nasi dyspozytorzy, którzy analizują zgłoszenia i otrzymane informacje. I jeżeli jest taka konieczność, to w trybie pilnym usuwamy ubytki w nawierzchniach jezdni oraz chodników, awarie sygnalizacji świetlnej, oświetlenia ulicznego czy inne uszkodzone elementy infrastruktury miejskiej i drogowej.

Czy ZDiUM szuka wobec tego oszczędności?

Ceny energii czy materiałów budowlanych zawsze wzrastały z początkiem roku, ale obecne koszty rosną szybciej i mało kto jest w stanie przewidzieć, kiedy ten trend się zatrzyma. Dla przykładu powiem, że cena masy bitumicznej, której używamy do naprawy dróg, w ciągu ostatnich miesięcy wzrosła o 42 proc., cena barier energochłonnych, które stosuje się przy budowie wiaduktów, nasypów o 115 proc., cena prądu, opraw świetlnych i słupów oświetleniowych o 25 proc., a gazu o 350 proc. Dlatego też wprowadzenie oszczędności i optymalizowanie wydatków, to kolejny ważny punkt na liście zadań ZDiUM.

Temu miały służyć między innymi wewnętrzne zmiany organizacyjne w jednostce. Ale oszczędności szukamy również poprzez inne działania. Po pierwsze, prowadzimy rozmowy z gestorami sieci, aby uzyskać wpisanie do grup zakupowych, co daje możliwość obniżenia kosztów energii czy gazu. Po drugie, wymieniamy oprawy sodowe na LED-owe. To wpłynie nie tylko na obniżenie kosztów zużycia energii elektrycznej, ale również umożliwi wdrożenie w ZDiUM platformy do

zarządzania oświetleniem i automatyczne generowanie informacji na temat awarii. Po trzecie, staramy się odzyskiwać materiały, które już posiadamy. Pewne elementy można naprawić bądź odnowić i je ponownie wykorzystać.

➤ A jeżeli chodzi o plany remontowe na wakacje? Przede wszystkim proszę się nie obawiać, nie będziemy zamykać ważnych arterii komunikacyjnych.

Jakie są zatem plany ZDiUM, np. dotyczące remontów na wakacje?

Planów jest wiele: sprawna i szybka obsługa mieszkańców, rozbudowa miejskiej infrastruktury oraz realizacja zadań w ramach mikroinwestycji, które są ważne i konieczne dla lokalnych społeczności (budżet obywatelski, fundusz osiedlowy itp.). To zasadnicze filary, na których będę budował strategię działań.

A jeżeli chodzi o plany remontowe na wakacje? Przede wszystkim proszę się nie obawiać, nie będziemy zamykać ważnych arterii komunikacyjnych. W pierwszej kolejności wykonujemy bieżące remonty nawierzchni bitumicznych. Dla kierowców dobrą informacją jest to, że w drugiej połowie lipca pojedziemy nowym łącznikiem drogowym między Rakietową a Żwirki i Wigury. Przed nami ważne inwestycje dotyczące obiektów inżynierskich i ciągów pieszych, ponieważ chcemy zakończyć remont konstrukcji chodników na moście Zwierzynieckim i planujemy rozpoczęcie remontu ciągów pieszo-rowerowych na mostach Uniwersyteckich. Czekamy na też kapitalny remont mostu św. Klary. Szykujemy się również do ogłoszenia przetargu na budowę przystanków wiedeńskich w ul. Grabiszyńskiej na wysokości HUTMEN-u.

Rozmawiała Agata Zięba

Masz pytanie do Urzędu Miejskiego Wrocławia dotyczące sprawy istotnej dla wszystkich wrocławian?

➤ Napisz do nas!
e-mail: biuletyn@araw.pl

Europa na widelcu powraca na Rynek

Po dwóch latach przerwy związanej z pandemią wraca kulinarne święto Wrocławia – festiwal Europa na widelcu. Europejską biesiadę zainaugurowano 4 czerwca 2009 r. – Wrocław uczcił w ten sposób rocznicę pierwszych wolnych wyborów i tak świętuje już od 12 lat. Wydarzeniu patronuje Robert Makłowicz.

W tym roku spotkamy się przy wspólnym stole w myśl hasła „Apetyt na dobre relacje. Wspólny posiłek jednoczy, cieszy i go-dzi”, ponieważ rok 2022 to Rok Dobrych Relacji.

Festiwal trwa od 27 maja do 5 czerwca. Rozpoczyna go Wrocław na widelcu, czyli propozycja kilku-nastu wrocławskich restauracji, które przygotowały specjalne menu (szczegóły w programie). Tradycyjnie już Europie na widelcu będzie towarzyszył Jarmark Dolnośląskich i Europejskich Produktów Regionalnych (od 1 do 5 czerwca). Podczas jarmarku będzie można zakupić smakoły-

ki pochodzące z Dolnego Śląska i najdalszych zakątków Europy. Wśród nich bułgarskie dania i przetwory, regionalne polskie alkohole, rodzime truskawki i szparagi, hiszpańskie oliwki, tradycyjne francuskie potrawy, choć to oczywiście tylko mała część oferty wystawców jarmarku.

Europa na widelcu to także konkurs na Najlepszy Smak Dolnego Śląska oraz Wrocławskie Spotkania Nalewkowe i konkurs na Mistrza Dobrego Smaku. Nie zabraknie również atrakcji dla najmłodszych: warsztatów kulinarnych i spotkań w muzeach.

Festiwal też ma swoją odśro-nę w Browarze Mieszczańskim. 4 i 5 czerwca będzie tam można posmakować rzemieślniczych piw, zjeść coś z food trucka i posmakować sztuki.

Wielki finał obchodów – europejska biesiada – odbędzie się 4 czerwca na Rynku. Będzie to doskonała okazja, aby zasmakować kuchni 12 krajów Europy, w tym Polski i Ukrainy. Dochód z cegiełek o wartości 10 zł, za które będzie można nabyć porcje wybranych potraw, zostanie przeznaczony na wsparcie i rozwój talentów najzdolniejszych uczniów Zespołu Szkół Gastronomicznych we Wrocławiu. Zabawę na Rynku zakończy koncert Dziubek Band z gwiazdami: Mateuszem Ziółko, Martą Kołodziejczyk i Michałem Boberem.

Redakcja Ostatnia edycja festiwalu Europa na widelcu odbyła się w 2019 r. (na zdj.) – wrocławianie licznie przybyli wtedy na Rynek. Czy tak będzie i w tym roku?

BUŁGARIA

Grzegorz Chmolewski

Таратор (tarator) – chłodnik ogórkowy

Пълнен пипер (czuszka biurek) – panierowana papryka faszerowana serowym nadzieniem

Кебачета с люtenica (kebaczeta z lutenicą) – grillowane mięso mielone w kształcie kielbaski podane z pikantną pastą

CHORWACJA

Piotr Zieliński

Kroštule – kvarnerskie faworki

Crni rižot od sipe s kožicama – czarne risotto z owocami morza

CZECHY

Przemek Bogucki

Hovezi gulas z houskové knedlíky – gulasz wołowy z knedlikami

Česneková polévka s krutony – zupa czosnkowa z grzankami

GRECJA

Kacper Dyś

Μουσακάς (moussaka) – zapiekanka z bakłażanów, ziemniaków i mielonego mięsa wołowego

Σπανακόρυθόπιτακια (spanakotyropitakia) – pierożki z ciasta filo ze szpinakiem i serem feta

FRANCJA

Ryszard Konieczka

Pâté de foie de poulet – pasztecik z kurzych wątróbek

Soupe à l'oignon – zupa cebulowa

Crème brûlée aux asperges – crème brûlée ze szparagami

WŁOCHY

Rafał Kasprzycki

Lasagne bolognese – lasania z mięsem mielonym w sosie pomidorowym

Spaghetti pomodoro – spaghetti z pomidorami

HISZPANIA

Tomasz Sochacki

Paella Valenciana – danie jednogarnkowe: ryż z mięsem z królika, krewetkami i kurczakiem

Gazpacho – zupa z surowych warzyw podawana na zimno

Churros – ciastka ptysiowe z sosem czekoladowym

NIEMCY

Marcin Korczak

Currywurst mit Spätzle – kiełbasa curry z kluskami

Berliner Kartoffelsuppe – zupa krem z ziemniaków

POLSKA kuchnia dolnośląska

Grzegorz Pomietto, Zbigniew Koźlik

Zupa z młodej pokrzywcy ze szparagami

Policzek wieprzowy z cydrem

Pieczony schab z musem z derenia i rabarbaru

Pierogi ze szparagami

POLSKA kuchnia vege

Katarzyna Gubała, Arkadiusz Dziakowski

Chłodnik na kiszzonej rzodkiewce i liściach zero waste

Smalec z fasoli na pajdźcie chleba z kiszonym ogórkiem

UKRAINA

Daniel Makuch, Edward Jany

Солянка (solianka) – gęsta zupa na mięsny wywarze

Крученики з капустою (kruczenyki z kapustou) – zraziki wieprzowe nadziewane kapustą i boczkiem z warzywami

Голубці з гречкою і м'ясом (holubtsi) – gołąbki z kaszą gryczaną i mięsem z sosem grzybowym

Курячий шашлик з овочами – szaszлык drobiowy z warzywami

WĘGRY

Damian Jeleń

Gesztenyepure – krem z kasztanów

Hortobagyi palacsinta – pikantne naleśniki z kurczakiem

Töltött paprika – papryka faszerowana mięsem mielonym

DESERY EUROPEJSKIE

Dariusz Kulczycki, Karol Kuc

Crème brûlée – crème brûlée z owocami leśnymi i brązowym cukrem

Semifreddo – deser lodowy z gruszką i krokantem migdałowym

Mousse au chocolat – mus czekoladowy z puree mango i owocami granatu

Panna Cotta – deser ze śmietanki serwowany z jeżyną i maliną

Beza Pavlova – beza z kremem mascarpone i truskawkami w Campari

danie wegetariańskie

danie wegańskie

PROGRAM

27 MAJA – 5 CZERWCA

Specjalne festiwalowe menu w promocyjnych cenach w: Ida, Pod Papugami, Art Hotel, Bernard, Soczewka, Umami, Masala, Wrocławska Restauracja, Browar Stu Mostów – ul. Świdnicka, Cafe de France, Przystań & Marina, Pod Przykrywką, Restauracja Breslauer & Klubokawiarnia PRL.

1 – 5 CZERWCA

JARMARK EUROPEJSKICH I DOLNOŚLĄSKICH PRODUKTÓW REGIONALNYCH południowa pierzeja Rynku

3 CZERWCA

WROCŁAWSKIE SPOTKANIA NALEWKOWE – spotkanie wykładowo-warsztatowe z udziałem Roberta Makłowicza, budynek Starej Giełdy, godz. 17 (zapisy pod adresem: polskaakademiasmaku@gmail.com)

ZDROWE SŁODYCZE – warsztaty kulinarne z Katarzyną Gubałą dla podopiecznych wrocławskich fundacji i dzieci z potrzebujących rodzin, Art Hotel, godz. 17

WIECZÓR FILMOWY z Robertem Makłowiczem, Kino Nowe Horyzonty, godz. 19 (projekcja filmu „Palacz zwłok”, bilety na www.kinoh.pl i w kasach kina)

4 CZERWCA

BIESIADA EUROPEJSKA – godz. 12–22

- uroczysta parada szefów kuchni
- degustacja dań z 12 krajów Europy (do wyczerpania porcji)

- atrakcje dla dzieci: warsztaty kulinarne prowadzone przez Akademię Młodego Kucharza, koło fortuny, foto budka
- miasteczko #PijKranówkę: doświadczenia z wodą, warsztaty less waste, strefa relaksu
- pokazy kulinarne Roberta Makłowicza i najlepszych szefów kuchni
- artystyczne występy na scenie, konkursy
- warsztaty z pieczenia zdrowego chleba
- wspólny tort
- koncert Dziubek Band z gwiazdami: Mateusz Ziółko, Marta Kołodziejczyk, Michał Bober
- niespodzianka muzyczna

4 – 5 CZERWCA

EUROPEJSKI strEAT – strefa piwa i food trucków, Browar Mieszczański – sobota w godz. 12–20, niedziela w godz. 12–19

WARSZTATY DLA DZIECI

- 4 czerwca – Pałac Królewski, oddział Muzeum Miejskiego Wrocławia „O obyczajach przy stole. Stół nie tylko do jedzenia” – godz. 11 (dzieci 3–6 lat), godz. 15 (dzieci 7–12 lat). Zajęcia będą tłumaczone na język ukraiński. Zapisy pod nr. telefonu: 71 391 69 40 wew. 116 od pon. do pt. w godz. 8–15
- 5 czerwca – Muzeum Etnograficzne, oddział Muzeum Narodowego we Wrocławiu. „Wspólny posiłek. Jednoczy, cieszy, godzi” – godz. 12.00, spotkanie otwarte.

Jak skosztować Europy w 3 krokach?

- Zapoznaj się z menu i wybierz potrawy, których chcesz skosztować.
- Kup w kasie cegiełki – po jednej na każde wybrane danie.
- Na stoiskach wybranych krajów wymień cegiełki na potrawy.

Robert Makłowicz dzieli się swoją kulinarną pasją na scenie

Nasze osiedla

Piknik olimpijski na Partynicach

Unihokej, piłka nożna, rzuty do celu woreczkami, ringo, piłkarzyki, przeciąganie liny, badminton, występy muzyczne, przejażdżki na kucykach, kino 9d i dmuchane zamki – to tylko część atrakcji, które będą czekać 5 czerwca (niedziela) podczas sportowo-rodzinnego pikniku na Torze Wyścigów Konnych Partynice. Impreza potrwa od godz. 12 do 17, a w jej trakcie będzie też okazja spotkać olimpijczyków (m.in. Renatę Mauer-Różańską) i paraolimpijczyków. Wstęp wolny.

Porolkuj ze Spartanem

Spakuj rolki, kask, swoją rodzinkę i odwiedź 5 czerwca (niedziela) Wrocławskie Centrum Treningowe Spartan przy ul. Sukielickiej. Czekają tam darmowe warsztaty rolkarskie i inne atrakcje: pokazy jazdy szybkiej na rolkach, jazdy figurowej, sportowej i freestyle, pokaz gry w hokeja na rolkach oraz rolkoteca (zabawa przy muzyce na rolkach). Oprócz tego twój maluch może poszaleć w strefie dmuchańców, a ty odprężyć się na leżaku w strefie relaksu. Impreza odbędzie się w godz. 11-15.

Tarnogajski Pchli Targ

Możecie pohandlować, wymienić się albo po prostu oddać rzeczy już wam niepotrzebne, ale wciąż w dobrym stanie. Tarnogajski Pchli Targ to impreza cykliczna, odbywająca się 4 razy w roku, tak by przed każdym sezonem mieć szansę opróżnić swoje szafy. Ale to też szansa, by spotkać się, porozmawiać i poznać sąsiadów. Przyjdźcie 4 czerwca (sobota) w godz. 10-14, stragany będą przed Szkołą Podstawową nr 9 przy ul. Nyskiej 66. Organizatorzy proszą chętnych, którzy chcą się wystawić, by zgłosili się przez stronę: l.wroclaw.pl/pchli-targ.

KARŁOWICE

Budowa galerii Długosza 66 już na finiszu

Sklepy odzieżowe, z elektroniką i RTV, zoologiczny, sportowy i drogeria – to wszystko w dużej galerii handlowej Długosza 66, w pobliżu al. Kromera na Karłowicach. Centrum handlowe z popularnymi markami i sklepami będzie miało 5250 mkw. powierzchni. Otwarcie planowane jest na listopad 2022 r.

Na osiedlu Karłowice przy ul. Długosza powstaje nowa galeria handlowa. Inwestor Triada Dom – Deweloper Wrocław buduje park handlowy – Długosza 66 Retail Park.

Galeria będzie się składać z dwóch budynków usługowo-handlowych. Zaoferuje klientom i najemcom 5250 mkw. powierzchni zabudowy oraz ponad 5000 mkw. powierzchni najmu. Znajdą się tam popularne marki z różnorodną ofertą. Szczegóły

Galeria obejmuje 5250 mkw. powierzchni, a klienci będą mieli do dyspozycji 100 miejsc parkingowych

nie są jeszcze znane, ale wiadomo, że będzie tam wielobranżowy mix i sklepy odzieżowe, z elektroniką i RTV, zoologiczny, sportowy i drogeria. Budowa centrum handlowego Długosza

66 na Karłowicach rozpoczęła się w kwietniu 2021 r. i ma zakończyć się w listopadzie tego roku.

Klienci w nowej galerii na Karłowicach będą mieć do dyspozycji

100 miejsc parkingowych. W pobliżu ul. Długosza kursują linie autobusowe: 128, 132, 914, A, N oraz linie tramwajowe: 11,23, 6.

Jarek Ratajczak

LEŚNICA

Uczczono pamięć wielkiego społecznika

Skwerowi przy ul. Płońskiego na wrocławskiej Leśnicy nadano imię Andrzeja Kobla, zmarłego nagle 26 maja 2000 r. społecznika, radnego miejskiego, inicjatora wielu działań charytatywnych i kulturalnych.

Inicjatorem powstania skweru im. Andrzeja Kobla jest Michał Piechel, doradca prezydenta Wrocławia ds. osób z niepełnosprawnością. W środę, 25 maja, w przededniu 22. rocznicy śmierci Andrzeja Kobla, oficjalnie nadano nową nazwę skwerowi pomiędzy ulicami Płońskiego i Rubczaka, naprzeciwko siedziby rady osiedla.

Wyraźnie wzruszona podczas uroczystości była wdowa po Andrzeju Koblu, Ewa Kobel: – Będąc tutaj i widząc te pamiątki po Andrzeju przypominają mi się migawki z naszego wspólnego życia. Poruszające dla mnie jest to, że 22 lata po śmierci mojego męża model życia, który zaproponował, skupiony na twórczej pomocy drugiemu człowiekowi wciąż jest atrakcyjny i godny naśladowania.

Uroczystego odsłonięcia tablicy i kamienia dokonali razem z panią Ewą przedstawiciele Rady Miejskiej Wrocławia oraz miasta. De-

wizją życiową Andrzeja Kobla były słowa „Żyj odważnie, nie czyniąc krzywdy innym”. Został pośmiertnie odznaczony przez prezydenta

RP Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Bartosz Moch

W uroczystości wzięli udział: Ewa Kobel, żona Andrzeja Kobla, radni miejscy i przedstawiciele miasta

Unia Metropolii Polskich

Czytajmy więcej! Dzięki temu świat może być lepszy

#CzytanieRządzi! to hasło startującej właśnie pierwszej w Polsce kampanii samorządowców na rzecz czytelnictwa. Prezydenci największych polskich miast we współpracy z Fundacją Powszechnego Czytania będą zachęcać do lektury, opowiadać o ulubionych książkach i przyznawać się... do czytania w wannie.

Statystyki są niewesołe: z badań przeprowadzonych przez Bibliotekę Narodową wynika, że ponad 60 proc. Polaków nie przeczytało w ubiegłym roku ani jednej książki, a tylko 7 na 100 czyta w miarę regularnie. Prawda jest taka, że sięgamy po książki dużo rzadziej niż nasi sąsiedzi, np. Czesi. Warto to zmienić, bo czytanie nie tylko sprawia przyjemność, ale także przynosi mnóstwo innych korzyści. Ma nawet moc zmieniania świata na lepsze, co podczas kampanii będą podkreślać prezydenci 12 polskich metropolii: Białegostoku, Bydgoszczy, Gdańska, Katowic, Krakowa, Lublina, Łodzi, Poznania, Rzeszowa, Szczecina, Warszawy i Wrocławia.

Dlaczego warto?

Z badań Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju wynika, że czytanie zwiększa szanse dzieci na sukcesy w szkole i w dorosłym życiu: fakt, że młody człowiek chętnie sięga po książki, ma większy wpływ na jego przyszłe osiągnięcia niż to, na jak dużą pomoc (np. finansową) ze strony bliskich może liczyć na starcie. Obcowanie z książkami rozwija także wyobraźnię i empatię oraz sprawia, że świat staje się bardziej przyjaznym miejscem: już po 6 minutach lektury poziom stresu u najmłodszych obniża się o 60 proc.

Czytanie przynosi korzyści także dorosłym: pozwala nam lepiej rozumieć szybko zmieniający się świat, ćwiczy umysł, sprawia, że jesteśmy w formie: intelektualnie, emocjonalnie i społecznie. Dzięki książkom czujemy się bardziej pewni siebie, zorientowani i kompetentni.

Prezydenci polskich miast już wcześniej wspierali czytelnictwo, ale po raz pierwszy będą to robić na tak dużą skalę i z tak wielkim osobistym zaangażowaniem. W ramach kampanii #CzytanieRządzi! opowiedzą przed kamerą o tym, co czytają, jakie to w nich budzi emocje, co dzięki temu zyskują. Wspomną nawet o swoich związa-

– Nasze miasto to nie tylko miejsce działania Wrocławskiego Domu Literatury, ale także ośrodek ważnych literackich festiwalu i nagród, jak: Angelus, Silesius, Festiwal Brunona Schulza czy Festiwal Kryminału – podkreśla Jacek Sutryk, prezydent Wrocławia

nych z lekturą nawykach: czytaniu w wannie, zaginaniu rogów czy pożyczaniu (czasem na wieczne nieoddanie) książek znajomym. Na własnym przykładzie pokażą innym, jak ważną rolę pełnią w życiu książki. Dlaczego się na to zdecydowali?

W trosce o obywateli...

– W świetle wydarzeń ostatnich miesięcy doszliśmy do wniosku, że dziś, jak nigdy dotąd, musimy, oprócz koniecznych działań doraźnych, wprowadzać mocne długofalowe działania budujące fundamenty społeczeństwa otwartego, demokratycznego i kompetentnego, a badania pokazują, że ludzie czytający tworzą właśnie takie społeczeństwa. Dlatego z tym większym zaangażowaniem, jako grono 12 prezydentów, namawiamy jednym wspólnym głosem do czytania... bo #CzytanieRządzi! – wyjaśnia Tadeusz Truskolaski,

prezydent Białegostoku, prezes Zarządu Unii Metropolii Polskich.

...i rozwój miast i kraju

Czytanie jest ważne także ze względu na dobro kraju. – Chcemy, by obywatele naszych miast rozwijali się, by budowali swoje kompetencje, byli samodzielni, myślący, krytyczni. Podkreślamy: badania wykazały, że czytanie jest fundamentem rozwoju nauk technicznych i innowacji. Zachęcamy obywateli do czytania dla ich własnego rozwoju, ale też ze względu na rozwój gospodarczy. Czytanie rozwija innowacyjność, a bez innowacyjności nie ma rozwoju – zaznacza Hanna Zdanowska, prezydent Łodzi.

Czytanie jest dla każdego

Rafał Trzaskowski, prezydent Warszawy, zwraca uwagę na to, że sięganie po książki nie jest tylko dla wybranych. Przeciwnie: wyrównuje

szanse dzieci na sukces, niweluje różnice kompetencyjne między ludźmi. – Czytanie nie jest zabawą humanistów czy artystów, lecz demokratycznym, dostępnym i prostym sposobem na zwiększanie potencjału każdego z nas, nie tylko na rynku pracy. Wszyscy mamy bezpłatny dostęp do książek dzięki gęstej sieci bibliotek publicznych – podkreśla i gorąco zachęca, by sięgać po książki.

Prezydent Gdańska Aleksandra Dulciewicz dodaje, że zadaniem samorządowców jest nie tylko zachęcanie do czytania książek, ale także do ich pisania. Służą temu m.in. miejskie fundusze wydawnicze i gale nagród literackich.

#CzytanieRządzi!

Już przed kampanią w dużych miastach dużo się działo w związku z książkami, jednak teraz działania na rzecz czytelnictwa będą jeszcze intensywniejsze i pełne nowych pomysłów. Kampania ma być początkiem do gigantycznego, długofalowego wysiłku, rozmów,

debat i pracy zmierzającej do tego, by czytelników w Polsce przybywało. – W świetle dostępnych badań poszerzenie grona czytających przełoży się na zwiększenie potencjału naszej gospodarki, innowacyjności i siły naszej demokracji. Dlatego powinno być jednym z najważniejszych priorytetów każdej osoby wpływowej, czy to będzie szef firmy dbający o czytelnictwo pracowników i ich rodzin, czy urzędnicy państwowi mający wpływ na różne obszary naszego życia, czy rodzice wychowujący dzieci – podsumowuje Maria Deskur, prezeska Fundacji Powszechnego Czytania. Jest przekonana, że kwestia wzrostu czytelnictwa jest jednym z najważniejszych wyzwań dla współczesnej Polski.

Jak podkreślają organizatorzy, do udziału w kampanii zaproszeni są wszyscy: rodzice, dzieci, nauczyciele, bibliotekarze, samorządowcy, instytucje, firmy i organizacje pozarządowe. Czytajmy, bo #CzytanieRządzi!

Redakcja

Dla mieszkańca Gdzie na lody we Wrocławiu? Podpowiadamy

Lody, lody dla ochłody. W słoneczne i ciepłe dni wielu z nas zastanawia się: świderki czy gałki, włoskie czy amerykańskie, czekoladowe czy truskawkowe... Dokąd można pójść na lody we Wrocławiu? Oto nasze zestawienie.

Niektóre działają od kilkadziesiąt lat, a receptury ich wyrobów przechodzą z pokolenia na pokolenie. Inne są młodsze, ale już zdobyły swoich wiernych klientów.

Lodziarnia Cybulskiego 10

Kultowa lodziarnia Nadodrza, otwarta nieprzerwanie od 1956 r. Już przed wojną sprzedawano tu lody, ciastka i pieczywo. Adres: ul. Cybulskiego 10. Cena: 5 zł za gałkę, w ofercie również rurki z kremem i kawa. Wybrane smaki lodów: malinowy sorbet wegański oraz sorbet śmietankowy i cytrynowy, a do tego takie smaki, jak m.in. prażony orzech włoski, pistacjowy, chałwowy, cynamonowy. Godziny otwarcia: od pon. do pt. w godz. 11-19, weekend 10-20.

Cukiernia Komandorska

W czasach PRL-u sprzedawała swoje produkty w niewielkim pawilonie przy ul. Komandorskiej, tuż obok nasypu kolejowego. Obecnie mieści się na parterze nowego biurowca, dokładnie w tym samym miejscu, gdzie wcześniej stał pawilon. Adres: ul. Koman-

dorska 6. Cena: 6 zł za gałkę. Wybrane smaki lodów: sorbety owocowe i naturalne lody mleczne: czekoladowe, cytrynowe, kawowe. Otwarta codziennie w godz. 11-18.

Lodziarnia Roma

Roma to najprawdopodobniej najstarsza lodziarnia, licząc od momentu, kiedy Wrocław powrócił do Polski. Działa od 1946 r. i przez ten czas wyrobiła sobie świetną markę wśród klientów. W 2018 r. Roma została zaliczona, jako jedyna z Polski, do grona najlepszych lodziarni w Europie przez brytyjski dziennik „The Guardian”. Adres: ul. Rydygiera 5. Cena: 6 zł za gałkę. Wybrane smaki lodów: śmietankowe, truskawkowe, czekoladowe, cytrynowe i lody włoskie (dostępne w weekend). Godziny otwarcia: codziennie w godz. 11-19.

Polish Lody

Znana sieć lodziarni, której punkty znajdziemy na wielu osiedlach Wrocławia. Nazwa jest grą angielskich i polskich słów. Adresy i godziny otwarcia: pl. Bema

Więcej na l.wroclaw.pl/lista-lodziarni

– Poprzedni właściciel przekazał nam, jak robić klasyczne lody, sprzedawane w tym miejscu od dziesięcioleci – opowiada Paweł Jakubowski, obecny właściciel lodziarni przy ul. Cybulskiego 10

3 (w godz. 11-21), ul. Oławska 11 (11-21), galeria Wrocławia (9-22), Olimpia Port (11-21), ul. Hubska 83 (12-21), ul. Legnicka 56 (12-21), bar Zazoo (15-21). Cena: 6 zł za gałkę. Wybrane smaki: kinder schoko bons, sorbet bananowy i truskawkowy, cini minis, śmietanka, czekolada, Polishek (tylko w punkcie w galerii Wrocławia).

Krasnolód

Pierwszy stacjonarny Krasnolód, w którym lody serwowane były z okienka, powstał w sierpniu 2016 r. Od tego czasu Krasnolód przekształcił się w sieć lodziarni, cieszących się dużą popularnością. Adresy: ul. Komuny Paryskiej 10, ul. Włodkowica 25, ul. Zakładowa

14d, ul. Henrykowska 1, ul. Łokietka 4, ul. Przyjaźni 66. Ceny: 6 zł za 80 gramów, na wynos 0,5 kg za 35 zł i 1 kg za 65 zł. Wybrane smaki: śmietankowy, belgijska czekolada, mango-marakuja, róża, kiwi. Godziny otwarcia: codziennie 11.30-20.

Michał Kurowicki

Wyspa Słodowa jest sprzątana przez całą dobę

Trwa letni sezon sprzątania miasta. Czyszczone są przystanki, chodniki, drogi rowerowe, parkingi, przejścia podziemne, zieleńce, torowiska i pętle tramwajowe. Na wałach przeciwpowodziowych i w ich sąsiedztwie rozstawione zostaną 132 kosze. Stałym utrzymaniem objęta została też Wyspa Słodowa.

Służby dbają, żeby Wyspa Słodowa była regularnie sprzątana

Letni sezon sprzątania na wrocławskich drogach potrwa do 31 października. W tym roku czyszczonych będzie dużo więcej jezdni, chodników, ścieżek rowerowych, parkingów i przystanków. Liczba chodników oraz tras pieszo-rowerowych wzrosła niemal o 100 proc. Będą sprzątane 2, 3 lub 5 razy w tygodniu.

Sprzątanie w liczbach

Powierzchnia jezdni objętych cotygodniowym zmywaniem zwiększyła się o 46,6 tys. mkw., a zamiatanych raz w miesiącu o blisko 105,8 tys. mkw. Teren sprzątanym parkingów wzrósł o ponad 20,6 tys. mkw., a ście-

żek rowerowych o ponad 18,3 tys. mkw. Do tego dochodzi 1825 przystanków komunikacji miejskiej i 7104 kosze uliczne.

Do obsługi sezonu letniego wykorzystywanych jest 13 zamiatarek jezdniowych (w tym cztery napędzane gazem ziemnym), 5 zamiatarek małogabarytowych (w tym jedna elektryczna), 5 polewarek jezdniowych i 14 zamiatarek chodnikowych (w tym jedna elektryczna).

Słodowa stale czyszczona

– Wyspa to popularne miejsce spotkań wrocławian oraz turystów. Zwłaszcza latem tętni

życiem towarzyskim. Aby zadbać o komfort jej użytkowników wprowadziliśmy stałe, 24-godzinne utrzymanie wyspy w czystości – zaznacza Doro- ta Witkowska, rzecznik prasowy Ekosystem sp. z o.o. – Służby całą dobę dbają o to, by ponad 60 koszy na terenie Wyspy Słodowej było regularnie opróżnianych, a z trawników i ścieżek znikały różnego rodzaju odpady, np. szkło czy niedopałki – dodaje.

Miesięczny koszt tych działań to blisko 40 tys. zł. Powierzchnia na wyspie objęta sprzątaniem to blisko 24 tys. mkw.

Bartosz Moch

My wrocławianie

Sprinterzy w smoczych łodziach ścigają się na medal

Wrocławscy seniorzy udowadniają, że nieważna jest metryka, a hart ducha, zapał i regularne treningi. Samo pływanie w basenie im nie wystarczyło, więc znaleźli nowe wyzwanie: wskoczyli do smoczych łodzi i ścigają się z nie lada sukcesami – są trzecią drużyną w Europie w kategorii 70+.

Grupa rekreacyjno-sportowa przy Wrocławskim Centrum Seniora swoją przygodę ze smoczymi łodziami zaczęła w 2018 roku, przed wrocławskimi zawodami „Tumski Cup”. – Wcześniej, jeśli chodzi o sporty wodne, to braliśmy udział w zawodach pływackich. Ucieszyliśmy się, że przed nami nowe wyzwanie – uśmiecha się Danuta Popkiewicz, która płynie w osadzie.

**SENIOR
NA MEDAL**

TOMASZ HOŁOPO (2)

Pierwsze koty za płoty

Trenować zaczęli z Jackiem Peszyńskim, który sędziuje zawody kajakarskie i na deskach SUP (Stand Up Paddle – to sport wodny, który polega na wiosłowaniu na desce przypominającej deskę surfingową). – Pamiętam, jakby to było wczoraj, zdziwiony był, że to nasz pierwszy raz na wodzie w łodzi – śmieje się Gabriela Orłowska, również zawodniczka drużyny.

Na co trener odpowiada: – Bez mrugnienia oka wykonywali moje polecenia, obyło się bez wywrotki już na pierwszym treningu. Przed zawodami powiedziałem, że mają dostojnie przepłynąć te 200 metrów, w końcu ścigali się z 20-latkami. W ostatnich wyścigach podczas Dnia Odry średnia wieku naszej drużyny wyniosła 70,6 lat, a przeciwników – 22,4. Wygrali raptem o metr. Myślę, że nie mamy czego się wstydzić.

Treningi „na mokro” i „na sucho”

Załoga technikę opanowuje na basenie i na sali gimnastycznej, które użycza im za darmo „AZS” Wrocław przy ul. Mianowskiego. Podczas treningu „na sucho” seniorzy na sali gimnastycznej siedzą na piłkach lekarskich i wiosłują, żeby złapać rytm, który jest niezwykle ważny podczas wyścigów w smoczycy łodziach.

Specjalizują się w sprincie – dystans 200 metrów. Oprócz tego dwa razy po dwie godziny w tygodniu pływają oraz grają w badminton. Jak mówią, forma musi być, bo w końcu siła jest potrzebna nie tylko do wiosłowania, ale też do przenoszenia smoczycy łodzi, która waży aż 250 kilogramów!

Osada wrocławskich seniorów liczy 12 osób (w tym sternik i bębniarz). Z przodu, na dziobie łodzi, jest miejsce dla bębniarza, który nadaje rytm wiosłowania drużynie. Nazywany jest też „pierwszym wylotowym”, bo jeśli załoga nie będzie wiosłowała równo, to właśnie on pierwszy wypada za burtę.

Zaś sternik, który siedzi z tyłu łodzi, jak sama nazwa mówi – steruje nią, czyli pilnuje, żeby równo płynęła po torze. Bardzo ważna jest też pierwsza para, która nadaje

tempo – tym bardziej jeśli w wyścigach nie uczestniczy bębniarz.

Nie tylko smocze sukcesy

Grupa rekreacyjno-sportowa przy Wrocławskim Centrum Seniora bierze udział w różnych imprezach sportowych. Ostatnio rywalizowała we Wrocławiu na Dniu Odry. Nasi wrocławscy seniorzy

mają już na swoim koncie liczne sukcesy. Podczas Mistrzostw Seniorów w 2019 roku zgarnęli prawie komplet medali. W basenie czują się jak ryby w wodzie – bo w zawodach pływackich na 28 medali zdobyli 23. W tym samym roku startowali też w Otwartych Mistrzostwach Wrocławia. W wyścigach smoczycy łodzi zostali mistrzami Wrocławia. Pokonali około 12 drużyn. Zaś w „Tumski Cup” drużyna kobieca zajęła trzecie miejsce.

– Jesteśmy trzecią drużyną w Europie w kategorii 70+. Ale w naszej załodze płynie też troje seniorów 80+. Jak się okazuje nieważny jest rok urodzenia, udowodniliśmy to niejednym razem – podkreśla Jacek Peszyński.

Naszych wysportowanych seniorów nie zabraknie również na zbliżającej się Senioriadzie, która odbędzie się 25 czerwca w parku przy hali Orbita we Wrocławiu. Będą to indywidualne zawody w biegach przełajowych i nordic walking. W sumie ma wystąpić około 200 osób.

Pływają na desce

Ostatnio modne zrobiło się także pływanie na SUP-ach. We Wrocławiu organizatorem zawodów na deskach jest klub SUP Dolny Śląsk wraz z Fundacją Hobbit. Zrzeszają około 16 osób i jeżdżą po Polsce na zawody. Konkurencje są dwie: sprint na 200 metrów i wyścig techniczny, który polega na omijaniu bojek, czyli sprawdzana jest nie tylko szybkość. Treningi na deskach odbywają się na Odrze, niedaleko mostu Kolejowego na Kleczkowie.

Paulina Czarnota

Wrocławskie pokolenia

Ruszają dni dialogu i edukacji międzykulturowej

Miasto troszczące się o nowych mieszkańców i wspierające obywateli w działaniach społecznych – to temat przewodni rozpoczynających się dni dialogu i edukacji międzykulturowej Dialogopolis'22. W programie: konsultacje społeczne w formie rozmów stolikowych, debaty oraz praktyczne warsztaty o tematyce międzykulturowości.

Trwająca w dniach 2–10 czerwca druga edycja Dialogopolis'22 jest działaniem Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego i organizacji pozarządowych. Punktem wyjścia spotkań są nowe wyzwania, które wojna w Ukrainie i przybycie tysięcy uchodźców stawia przed lokalną społecznością naszego miasta. Celem Dialogopolis'22 jest dialog o dobrych praktykach włączania nowych mieszkańców w życie Wrocławia oraz o kierunkach międzykulturowej polityki integracyjnej miasta.

Wyzwania integracji

W Czasoprzestrzeni reprezentanci samorządu, organizacji pozarządowych, lokalni działacze i wolontariusze biorą udział w dyskusjach stolikowych, które są jednym z etapów miejskich konsultacji społecznych o aktualnych wyzwaniach integracji międzykulturowej (2.06). Oprócz spotkań eksperckich, w programie Dialogopolis'22 znajdują się też wydarzenia przybliżające zagadnienia migracji i zająca rozwijające kompetencje międzykulturowe.

Mogą wziąć w nich udział zarówno osoby związane zawodowo z obszarem międzykulturowości, jak i zainteresowani tematem mieszkańcy. WCRS zaprasza do udziału w szczególności mieszkańców i wolontariuszy, którzy zaangażowali się w lokalne działania pomocowe na rzecz uchodźców z Ukrainy.

Program wydarzeń

Warsztaty będą dotyczyć m.in. tematyki konfliktów i mediacji międzykulturowych (3.06, godz. 16, InfoPunkt Nadodrże), pierwszej pomocy psychologicznej (9.06, godz. 16.30, MBP nr 5, ul. Namyśłowska 8) oraz organizowania osiedlowych inicjatyw włączających społeczności wielokulturowe (10.06, godz. 10, MBP nr 12, Dworzec Główny PKP). Wieczorne debaty w Przejściu Dialogu (ul. Świdnicka 19, przejście podziemne) będą okazją do spotkań z osobami ze społeczności migranckich, które aktywnie uczestniczą w życiu miasta. Podczas debaty (6.06, godz. 18) będzie można posłuchać

Więcej na przejsciedialogu.wcrs.wroclaw.pl/dialogopolis-22

Podczas spotkań będą omawiane dobre praktyki włączania nowych mieszkańców w życie miasta

o działaniach społeczności ukraińskiej i białoruskiej na rzecz nowo przybyłych do Wrocławia i o roli, jaką odgrywają one w budowaniu lokalnej społeczności. Zaś dzień później (7.06, godz. 18), debata skoncentruje się na przedsiębiorcach migrantach, którzy zaczęli swój biznes we Wrocławiu. Z my-

ślą o migrantach, którzy chcieliby założyć własny biznes, specjaliści Biura Rozwoju Gospodarczego Urzędu Miejskiego Wrocławia zaplanowali praktyczne szkolenie „Jak założyć własną działalność gospodarczą?” (7.06, godz. 12, InfoPunkt Nadodrże). A kolejnego dnia (8.06, godz. 18, Przejście Dia-

logu) odbędzie się spotkanie o ruchu społecznym i oddolnej pomocy humanitarnej w kontekście kryzysu na granicy polsko-białoruskiej. Pełny program i informacje dotyczące zapisów dostępne są na stronie i profilu FB Przejścia Dialogu.

Redakcja

Emocje–Sport–Kultura: od 4.06 znów w parkach

Pawilony kultury, czyli plenerowe sceny z nagłośnieniem, sprzętem sportowym i rekreacyjnym, jak co roku zostaną oddane mieszkańcom. Znajdują się w dziesięciu miejscach we Wrocławiu: w parkach, zieleńcach i na skwerach. Każdy może włączyć się w tworzenie harmonogramów ich działań.

Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego wraz z lokalnymi organizacjami pozarządowymi rozpoczyna kolejny sezon projektu Parki ESK–Emocje–Sport–Kultura. Pawilony kultury otworzą się w sobotę, 4 czerwca i będą czynne przez najbliższe 18 weekendów – do 25 września.

Lokalizacje 10 pawilonów kultury:

- park Tołpy
  - park w Leśnicy
  - skwer de Veuster na Szczepinie
  - park Grabiszyński
  - park Słoneczny na Gaju.
- Parki ESK to projekt zachęcający do aktywności społecznej. Organizatorzy zapraszają mieszkańców Wrocławia do aktywnego włączania się w tworzenie harmonogramów działań. Pawilony kultury to miejsca, gdzie można dzielić się swoimi pasjami i talentami z innymi. Wydarzenia odbywające się tam uprzyjemniają czas spędzany na świeżym powietrzu, pozwalają też na-

wiązywać nowe znajomości. Od dwóch sezonów powoli przeistaczają się także w powierzchnię artystycznej ekspresji. Współpracująca z WCRS artystka

Anna Biela odmalowuje je w ramach projektu

MADOA parkART. Sam proces malowania jest publiczny, zatem odwiedzający mogą przyglądać się pracy twórczej, rozmawiać z artystką o jej pracy i pomysłach. Obecnie gotowe są cztery pawilony: w parkach Południowym, Leśnickim, Staszica oraz na Polanie Karłowickiej.

Godziny otwarcia: czerwiec–sierpień w godz. 15–20, a we wrześniu: w godz. 15–19.

Redakcja

Wrocław pełen gwiazd kina od 4 do 9.06

Kożuchowska, Olbrychski, Nowicki, Koterski, Bohosiewicz, Zamachowski, Dziędziel – to początek listy gwiazd kina, które w najbliższych dniach przyjadą do Wrocławia na dwa wielkie festiwale: Aktorstwa Filmowego i Reżyserii Filmowej.

Festiwal Aktorstwa Filmowego im. Tadeusza Szymkowskiego odbędzie się już po raz 11, natomiast Festiwal Reżyserii Filmowej im. Sylwestra Chęcińskiego po raz 15. Oba potrwać od 4 do 9.06. – Z powodu pandemii koronawirusa festiwale zostały połączone i po raz kolejny odbywają się razem – tłumaczy Stanisław Dziędziel, pomysłodawca i dyrektor artystyczny obu imprez.

Na początek gala i nagrody

Uroczysty początek festiwali to gala na scenie Wrocławskiego Teatru Lalek (4.06, godz. 19.30). Gospodarzami wieczoru będą Małgorzata Kożuchowska i Michał Koterski, którzy zagraли małżeństwo w filmie „Gierek”. – Do Wrocławia uwielbiam przyjeżdżać. Tu czuję się jak w domu. A Festiwal Aktorstwa Filmowego kocham, zwłaszcza od czasu, kiedy otrzymałem na nim nagrodę Złotego Szczeniaka – za najlepszą

Zbigniew Zamachowski był w ubiegłym roku, pojawi się także w tym

rolę męską w filmie „7 uczuć” – wspomina Michał Koterski.

Na gali Kryształowy Dziki za wybitne osiągnięcia w reżyserii filmowej zostanie wręczony Filipowi Bajonowi. A Platynowy Szczeniak za wybitne osiągnięcia w aktorstwie filmowym Marianowi Dziędzielowi.

Co w kolejne dni

Każdy będzie mógł porozmawiać z filmowymi osobistościami: 4.06 z Danielem Olbrychskim, 6.06 z Janem Nowickim, 7.06 z Feliksem Falkiem (spotkania będą odbywały się o godz. 15, ul. Włodkowska 16). W OH KINIE w Arkadach Wrocławskich będziemy mogli

zobaczyć filmy: 5.06 kręcony we Wrocławiu „Powrót do tamtych dni” (godz. 17) i „Wesele 2” (godz. 19), 6.06 „Sonatę” (godz. 17.) i „Wszystkie nasze strachy” (godz. 19.15.), 7.06 „Moje wspaniałe życie” (godz. 17) i „Bo we mnie jest seks” (godz. 19). 7.07 o godz. 17 „Żeby nie było śladów”.

Ostatni dzień (9.06) zacznie wydarzenie dla najmłodszych. O godz. 11 w Przedszkolu nr 146 odbędzie się spotkanie z gwiazdami kina (Zbigniewem Zamachowskim, Sonią Bohosiewicz, Michałem Koterskim). Dla młodzieży przygotowano warsztaty – potrwać od 5 do 8.06. Weźmie w nich udział 20 licealistów, którzy zostali wyłonieni w castingu.

Seniorzy natomiast otrzymali bezpłatne wejściówki na pokazy filmowe i gale otwarcia i zakończenia festiwali.

Na zakończenie

Galę zakończenia poprowadzą Sonia Bohosiewicz i Waldemar Błaszczuk. Na gali zostaną wręczone nagrody – za najlepszą reżyserię, za najlepsze role filmowe (kto je dostanie, zadecyduje jury) i nagroda im. Piotra Machalicy dla najlepszego śpiewającego aktora Zbigniewa Zamachowskiego. Wstęp na wydarzenia jest wolny. Trzeba jednak wcześniej pobrać wejściówki w OH KINIE.

Robert Migdał

Capitol dla Ukrainy

W Światowym Dniu Uchodźcy 20.06 na Dużej Scenie Teatru Muzycznego Capitol odbędzie się koncert charytatywny dla Ukrainy. Widzowie kupili jak dotąd prawie 300 biletów – cegiełek w cenie od 50 do 1000 zł, ale wolne miejsca wciąż czekają w kasie teatru lub online na www.teatr-capitol.pl. W koncercie wystąpią artyści Capitolu, koncert poprowadzi Konrad Imiela. Zabrzmia piosenki ze spektakli „Hair”, „Błaszanego bębenka”, „Liżę twoje serce” i koncertu „Znaleźliśmy miasto”. Cały dochód z koncertu zostanie przekazany Fundacji Ukraina.

Vintage Fiesta

Pozwól się porwać szalonemu wehikułowi czasu i przenieś się do świata filmów Pedro Almodovara – kolorowego i pełnego ekspresji. Poczuj południowy żar i pulsujący rytm hiszpańskiej fiesty. Organizatorzy Vintage Fiesty zapraszają 4 czerwca (sobota) w godz. 12–19 wszystkich fanów mody vintage i retro na plenerowe targi na tarasie Księgarni Hiszpańskiej, ul. Szajnochy 5. Do zdobycia wyselekcjonowane przez pasjonatów wyjątkowe perełki modowe z lat 80. i 70., a nawet starsze. Orzeźwiający napoje zapewni bar Księgarni Hiszpańskiej.

Dziecinada, czyli teatry dla dzieci

Międzynarodowy Festiwal Teatrów dla Dzieci „Dziecinada” potrwa od 9 do 12 czerwca. W programie goście m.in. z Norwegii, Hiszpanii oraz Czech.

Fundacja na Rzecz Wspierania Kultur Alternatywnych i Ekologicznych i Strefa Kultury Wrocław organizują festiwal po raz 9. Spektakle będzie można oglądać od 9 do 12.06 w kilku lokalizacjach: Teatrze Polskim (scena na Świebodzkim), Centrum na Przedmieściu i w Imparcie (scena w podwórku).

W tym roku zobaczymy artystów z Norwegii, Hiszpanii, Litwy, Słowacji oraz Czech. Cirk La Putyka zaprezentuje akrobatykę powietrzną i loty na trampolinie w spektaklu „Ka-

lejdoskop”. Dzięki Loutky bez hranic z Czech poznamy historię Lupitiny, małej meksykańskiej dziewczynki. Grupa Absence z Norwegii tańcem opowie historię pomocnika kelnera, który dołącza do cyrku. Będą także najpiękniejsze spektakle z Polski. Teatr Animacji w Poznaniu zaprezentuje „Nowe Szaty Króla”, a Teatr Baj Pomorski w Toruniu muzyczny spektakl dla dzieci „Bleee...” inspirowany musicaliem „Hair”.

W weekend na placu przed Impartem zostanie uruchomio-

Festiwal przyciąga tłumy dzieci, ale także ich opiekunów

na strefa dla karnetowiczów. Oprócz spektakli będą warsztaty, animacje, pokazy, a nawet koncert zespołu Czereśnie. Pro-

gram i bilety www.dziecinada.wroclaw.pl.

Agata Zięba

Letnie kino w Puro

Tego lata hotel Puro (ul. Włodkowska 6) wraz z Gutek Film co dwa tygodnie zapraszają do letniego kina w hotelowym ogrodzie. Wstęp bezpłatny. Projekcje rozpoczynają się o godz. 20. W programie:

- 5.06 – C'mon C'mon
- 19.06 – Matthias i Maxime
- 3.07 – Sugar Man
- 17.07 – Parasite
- 31.07 – Poznajmy się jeszcze raz
- 14.08 – Palm Springs
- 28.08 – I tak Cię kocham

Dla obcokrajowca

Запрошуємо на черговий фестиваль «Європа на виделці»

Після двох років перерви з приводу пандемії коронавірусу повертається кулінарне свято Вроцлава – фестиваль «Європа на виделці» 2022.

Вроцлава – фестиваль «Європа на виделці» 2022.

Вперше європейська учта відбулася 4 червня 2009 року – таким чином Вроцлав відсвяткував 10 річницю перших демократичних виборів у парламент. Опікуном заходу є автор ідеї його проведення – Роберт Макловіч. Цього року девізом зустрічі за одним столом буде гасло «Апетит на дружні відносини. Спільне споживання їжі єднає, втішає та погоджує». 2022 рік – це Рік дружніх відносин.

Фестиваль «Європа на виделці» триватиме від 27 травня до 5 червня (п'ятниця – неділя)

Його відкриє «Вроцлав на виделці», тобто пропозиція кільканадцятьох вроцлавських ресторанів, що з нагоди фестивалю підготували спеціальне меню. У ньому Ви знайдете страви національних кухонь країн Європи. Виняткові страви приготували шеф-кухари таких ресторанів: «Іда», «Під папугами», «Арт-го-

тель», «Бернар», «Лінза», «Умами», «Масала», «Вроцлавський ресторан», «Пивна ста мостів – вул. Сьвіднічка», «Кава з Франції» (Café de France), «Пристань і море» (Przystań & Marina), «Під кришкою», «Бреслауер і Клуб-кафе ПНР» (Breslauer & Klubokawiarnia PRL).

За традицією, під час фестивалю «Європа на виделці» відбудеться Ярмарок нижньосілезьких та європейських регіональних продуктів (від 1 до 5 червня, середа-неділя). Під час ярмарку можна буде придбати виняткові оригінальні делікатеси, що приготуються як у регіоні Нижньої Сілезії, так і у найвіддаленіших куточках Європи. Це зокрема: болгарські страви та харчові продукти тривалого зберігання, регіональні польські алкогольні напої, польська полуниця та спаржа, іспанські оливки, традиційні страви французької кухні. Ми перелічили лише частину того, що можна буде придбати та скуштувати на ярмарку.

«Європа на виделці» – це також конкурс на найкращий смак Нижньої Сілезії, а також Вроцлавські зустрічі з наливками і конкурс, під час якого

обиратимуть Майстра гарного смаку. Будуть також атракціони для дітей: кулінарні майстер-класи і зустрічі в Етнографічному музеї та у Міському музеї Вроцлава.

На завершення фестивалю відбудеться європейська учта

Приходьте в суботу, 4 червня на пл. Ринок. Це буде досконала можливість спробувати страви 12 країн Європи, зокрема Польщі й України. Дохід від продажі квитків-внесків вартістю 10 злотих, за які можна буде скуштувати вибрані страви (1 квиток-внесок – це одна стравка) буде призначено на підтримку та розвиток талантів найбільш здібних учнів з Об'єднання гастрономічних шкіл у Вроцлаві. Під час Європейської учти будуть чисельні сюрпризи для дітей і дорослих. Святкування на пл. Ринок завершиться куштуванням величезного торта, концертом ансамблю «Дзюбек Бенд» із зірками: Матеушем Зюлко, Мартою Колодзейчик, Міхалом Бобером. Буде також надзвичайний музичний сюрприз.

Також в суботу у «Міщанський пивоварні» розпочнеться захід під назвою «Європейська вулична їжа» (Europejski strEAT).

Буде утворено зону пива і фудтраків, а вперше можна буде випити фестивалеве пиво під назвою «West Coast IPA» з пивоварні «Odra Barrels». Захід у «Міщанській пивоварні»

триватиме до неділі, 5 червня.

Щиро запрошуємо Вас на «Європу на виделці»! Повна програма фестивалю опублікована на сайті www.wroclaw.pl.

4 червня Ярмарок Вакансій для Мігрантів

FUNDACJA UKRAINA
ЯРМАРОК ВАКАНСІЙ ДЛЯ МІГРАНТІВ ТА БІЖЕНЦІВ
4.06.2022 10:00-19:00
TARGI PRACY dla migrantów
ВХІД ВІЛЬНИЙ!
Wyspa Słodowa 7, WROCLAW
Розклад трінів більше інформації на веб-сайті:
fundacjaukraina.eu/targi-pracy-dla-migrantow

Ярмарок Вакансій для Мігрантів це подія, яка об'єднує мігрантів із професійним досвідом та роботодавців без упереджень, які шукають компетентних спеціалістів для подальшого працевлаштування.

Метою ярмарку є створення спільного простору для іноземців та біженців з України з різним досвідом та компетенціями, які шукають роботу у Вроцлаві, та місцевих роботодавців, котрі відчувають проблему нестачі працівників.

- Коли? 4 червня 2022 року, старт о 10:00
- Де? Concordia Design,

Wyspa Słodowa 7

- Вартість? Вхід вільний, необхідна попередня реєстрація за посиланням: <https://tiny.pl/9ss26>.

Учасники заходу

матимуть можливість:

- Ознайомитися з особливостями працевлаштування в Польщі.
- Познайти роботодавців з різних галузей, які відкриті для працевлаштування мігрантів.
- Перевірити своє резюме та дізнатися, що їх чекає на співбесіді.
- Взяти участь у цікавих

тренінгах, пов'язаних із працевлаштуванням та особистісним розвитком.

- Взяти участь у конкурсах з нагородами.

Програма ярмарку вакансій для мігрантів

- 10:00 – Офіційне відкриття Ярмарку Вакансій для Мігрантів
- 11:00 – Початок циклу тренінгів
- 13:30 – Розіграш нагород
- 19:00 – Закриття Ярмарку Вакансій для Мігрантів

Sport

WKS mistrzem Polski jest! Mamy złoto po 20 latach!

„Cała Polska w cieniu Śląska!” – śpiewało z radości w piątkowy wieczór (27 maja) sześć tysięcy wrocławskich kibiców w Hali Stulecia. Po dwóch dekadach WKS zdobył 18. mistrzostwo Polski w koszykówce.

Po niesamowitych meczach w ćwierćfinale i półfinale nadeszła finałowa seria z Legią Warszawa. W niej Śląsk zwyciężył 4-1 i wygrał Energa Basket Ligę.

– Wiedzieliśmy, że musimy dzisiaj zakończyć tę serię. Zagraлиśmy świetną drugą połowę. Zawodnicy zasłużyli na to zwycięstwo, które dało nam mistrzostwo Polski – mówił tuż po zakończeniu ostatniego meczu finału Andrej Urlep, trener Śląska.

Wyjątkowy tytuł koszykarzy

Zdobyty właśnie tytuł jest 18. w historii klubu. Ta „osiemnastka” jest pod wieloma względami niezwykła. Po pierwsze dlatego, że Wrocław czekał na ten sukces aż 20 lat. Ostatni raz złote medale udało się zdobyć w 2002 roku.

▶ Byłeś na meczu? Znajdź się w galerii zdjęć na www.wroclaw.pl

www.wroclaw.pl/galeria-kibicow

– Śląsk wreszcie jest pełnoletni. Rok temu podczas gali Polskiej Ligi Koszykówki powiedziałem, że Wrocław czeka na osiemnastkę i udało nam się to osiągnąć tak szybko – podkre-

ślał Michał Gabiński, zawodnik WKS-u.

Po drugie, do mistrzostwa doprowadził drużynę legendarny trener Andrej Urlep. To właśnie

on po raz ostatni dał mistrzostwo Wrocławowi i łącznie zdobył ze Śląskiem już pięć złotych medali.

Wreszcie ze względu na postać Jana Wójcika, który odgrywa

coraz ważniejszą rolę w drużynie, a jego tata – legendarny Adam Wójcik, grał jedną z głównych ról w mistrzowskiej ekipie z 2002 roku.

Złota drużyna 2022

Złote medale zdobyła zgrana i waleczna drużyna. Przewodził jej Amerykanin Travis Trice, najlepszy gracz finałów. Obok siebie miał najlepszego polskiego zawodnika EBL Aleksandra Dzięwę, który przeszedł z WKS-em drogę z drugiej ligi, aż do mistrzostwa. W końcu najlepszy obrońca EBL Chorwat Ivan Ramljak i turecki center Kerem Kanter. Dalej Amerykanin Kodi Justice, znany jako Mr Arizona i brat Travisa D’Mitrík Trice, znany jako Mietek. Obok niego Łukasz Kolenda. Potem wieżowiec z Rygi, czyli Martins Meiers. Grali też Michał Gabiński i ostatnio kontuzjowany Jakub Karolak. Wspierał ich waleczny Szymon Tomczak i wchodzący do ekipy Kacper Gordon.

Te nazwiska dały Wrocławowi mistrzostwo i złotymi zgłoskami zapisały się w historii WKS-u.

Michał Kurowicki

Ubierz się elegancko na Ladies Day na Partynicach

W sobotę 4 czerwca na Wrocławskim Torze Wyścigów Konnych Partynice odbędzie się Ladies Day. W sportowym programie dnia znalazło się aż 9 gonitw, a także liczne atrakcje, jak konkurs na wyścigową elegancję, widowiskowe pokazy konne czy przejażdżki na kucykach. Wstęp na wydarzenie jest wolny.

– Po raz pierwszy w tym sezonie na Partynicach zobaczymy

wszystkie rasy koni biorące udział w wyścigach – konie pełnej krwi

angielskiej, czystej krwi arabskiej i klusaki francuskie – wylicza Piotr Makarewicz z WTWK Partynice.

Dziewięć gonitw i wiele atrakcji

W programie imprezy znalazło się dziewięć gonitw, a najważniejszym wydarzeniem dnia będzie międzynarodowa gonitwa o Nagrodę Konstelacji z pulą nagród wynoszącą 44 tys. zł. Innym niezwykle istotnym elementem Ladies Day będzie Memoriał Kasi Litwiniuk, czyli wyścig, podczas którego konie dosiadają wyłącznie kobiety.

To jednak nie koniec atrakcji, które czekają miłośników wyści-

gowych wrażeń. Na Partynicach będzie można podziwiać między innymi efektowne pokazy konne. Ponadto, już po raz siódmy, zorganizowany zostanie mody konkurs dla par, w którym główną nagrodą jest wyjazd na wyścigi do francuskiego Compiègne.

Aby wziąć udział w zabawie, wystarczy elegancko się ubrać i dać się sfotografować na tle konkursowej ścianki.

Dla dużych i małych

Na Wrocławskim Torze Wyścigów Konnych – Partynice odbędą się również zawody „hobby horse”, podczas których dzieci dosiadają

kuciek przypominających konie. Podczas otwarcia sezonu zabawa ta cieszyła się ogromną popularnością wśród najmłodszych.

Tradycyjnie już w trakcie Ladies Day dzieci mogą liczyć na moc różnych atrakcji. W programie imprezy znalazły się przejażdżki na kucykach, plac zabaw, park linowy i strefa dziecięca, a także coś zarówno dla pociech, jak i dorosłych – wyścigi konne w goglach VR.

Ladies Day – Dzień Wolności na WTWK Partynice odbędzie się w sobotę 4 czerwca od godz. 13. Wstęp wolny.

Mateusz Lubański

Na najmłodszych czeka sporo atrakcji, w tym jazda na kucykach

Wydarzenia

#KupujŚwiadomie – targi w Czasoprzestrzeni

W weekend 11 i 12.06 w Czasoprzestrzeni, ul. Tramwajowa 1-3, odbędą się targi dla świadomych konsumentów. Jakość, producenci z Polski i dbałość o ekologię to główne kryteria, którymi kierują się ich organizatorzy. Impreza łączy w sobie kilka wydarzeń: targi mody autorskiej i wzornictwa Fashion Meeting, targi kosmetyków na-

turalnych Natural Beauty, Zielono Mi – targi roślin, kwiatów i dekoracji, Dzika Uczta – zlot food trucków i restauracji Słodko Gorzko – festiwal słodkości, kawy i czekolady. W czasie targów będzie można nie tylko kupić unikatowe wyroby, ale także osobiście porozmawiać z ich twórcami i producentami. Wszystkie wydarzenia potrwać od godz. 11 do 18. Wstęp jest wolny. Program na stronie kupujswiadomie.pl.

Wrocławski Festiwal Jogi w ogrodzie botanicznym

Wyłącz umysł, włącz zmysły! Skup się na tym, co jest tu i teraz wśród przepięknej zieleni w wyjątkowym miejscu. Ogród Botaniczny Uniwersytetu Wrocławskiego, ul. H. Sienkiewicza 23, zaprasza 12.06 na pierwszy taki festiwal jogi. W programie wydarzenia: praktyki różnych ścieżek jogi w godz. 10-15; wykład „Joga jako narzędzie do rozwoju oso-

bistego oraz utrzymania dobrego samopoczucia i zdrowia” o godz. 13.30; warsztaty „Medytacyjna sztuka układania bukietów”, trzy rodzaje kwietnej medytacji – kręcenie bukietu, plecenie wianków i układanie kwiatów w naczyniu; kiermasz różności w godz. 10-19; koncert o godz. 18. Wstęp na festiwal jest biletowany (cena biletu do ogrodu, 25 zł normalny, 15 zł ulgowy). Więcej szczegółów na stronie wroclaw.pl/festiwal-jogi.

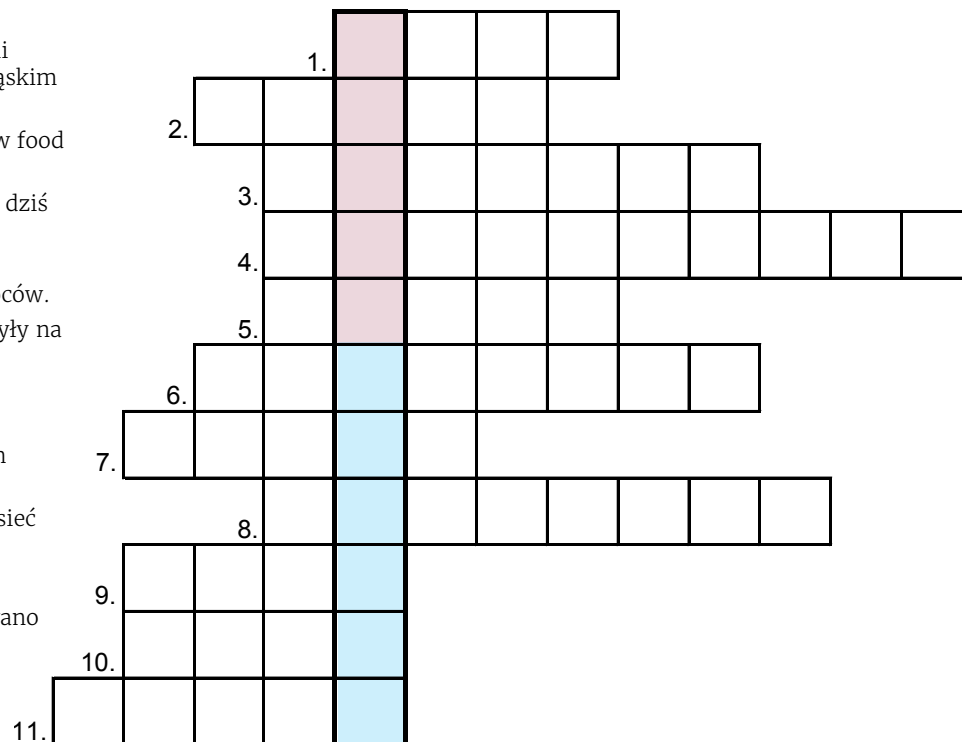

WROCŁAWSKI FESTIWAL JOGI
12
06
22
OGROD BOTANICZNY
UNIWERSYTETU WROCŁAWSKIEGO

MATERIAŁY ORGANIZATORA

Krzyżówka nr 86 – rozwiąż i wygraj nagrody

- Pierwszy wrocławski minibrowar.
- ... Apostoła, piernik z bitą śmietaną i powidłami śliwkowymi, który można zjeść w Chełmsku Śląskim w jednym z Domów Tkaczy.
- Wrocławska sieć z burgerami, która zaczynała w food trucku o nazwie „Dziadzio”.
- Pierogi z ziemniakami i serem, kiedyś ruskie, a dziś ...
- Śląskie ... – gotowane lub peklowane mięso wieprzowe podawane z sosem z suszonych owoców.
- Korzenno-miodowe ciastka, które wypiekane były na Dolnym Śląsku już w średniowieczu.
- Budynek tej dawnej piekarni znajduje się we Wrocławiu przy ul. Sienkiewicza.
- Ten rodzaj miodu powstaje w leśnych pasiekach w Borach Dolnośląskich.
- Kawowa marka z Wrocławia, posiada palarnię, sieć kawiarni i produkuje własną kawę na zimno.
- Ryba hodowana w Dolinie Baryczy.
- Plac we Wrocławiu, na którym kiedyś sprzedawano sól.

Regulamin i RODO

www.wroclaw.pl/biuletyn/#konkurs

Aby wygrać jedną z trzech nagród, wystarczy wysłać hasło z krzyżówki SMS-em pod numer 664 072 606. Koszt jednego SMS-a wg taryfy operatora. W treści należy wpisać numer biuletynu i po kropce prawi-

dłową odpowiedź. W tym numerze będzie to **86.HASŁO** (słowo HASŁO należy zastąpić rozwiązaniem krzyżówki). Na odpowiedzi czekamy do **9 czerwca br. do godz. 20**. Trzech zwycięzców wyłonimy zgodnie

z regulaminem spośród autorów prawidłowych odpowiedzi do 16 czerwca br. Skontaktujemy się z nimi w ciągu trzech dni roboczych z numeru telefonu 71 776 71 00. **UWAGA!** Według regulaminu nagrodę można wygrać raz

na 12 miesięcy. W tym wydaniu do zdobycia są bluza i dwa worki z herbem Wrocławia. Zwycięzcy z nr. 84 (hasło: Gastrowózki) to pan Przemysław (bluza) i pan Artur i pani Katarzyna (worki). Gratulujemy!

Bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia

Numer ratunkowy: **112**

Pogotowie Ratunkowe: **999**

Policja: **997**

Straż Pożarna: **998**

Straż Miejska: **986**

Centrum Powiadomienia Ratunkowego WOPR (nr ratunkowy nad wodą): **601100100**

Centrum Zarządzania Kryzysowego: **71 770 22 22**

Telefony awaryjne

(bezpłatne, czynne całą dobę)

Pogotowie energetyczne: **991**

Pogotowie gazowe: **992**

Pogotowie ciepłownicze: **993**

Pogotowie wodno-kanalizacyjne: **994**

Infolinie

Centrum Informacji Turystycznej: **71 344 3111** (pn.-pt. 9.00-19.00)

Punkt Informacji dla Obcokrajowców: **71 772 49 50** (pn.-pt. 9.00-16.00)

Wsparcie osób z niepełnosprawnościami: **71 777 89 61** (Biuro Wrocław Bez Barier, pn.-pt. 7.45-15.45)

Infolinia Urzędu Miejskiego Wrocławia: **71 777 77 77** (pn.-pt. 8.00-18.00)

Ważne telefony – pozostałe

Zgłoś dym ze spalania odpadów: **986** (całodobowo) lub **71 310 06 46** (pn.-pt. 7.00-14.00)

Zgłoś chore lub ranne dzikie zwierzę: **71 770 22 22** (całodobowo) lub **71 799 67 00** (pn.-pt. 7.45-15.45)

Zgłoś niebezpiecznego psa lub kota: **986** (całodobowo) lub **71 362 56 74** (pn., śr., czw., pt 9.00-16.30, wt. 9.00-18.30, sb., nd. 9.00-15.00)

Zgłoś awarię do ZDIUM: **71 376 00 22, 19501** (całodobowo) Centrum Obsługi Klienta MPWiK: **71 34 09 655** (pn.-pt. 8.00-15.00, śr. 8.00-17.00)

Biuro Obsługi Pasażera MPK: **71 321 72 70/71** (pn.-pt. 7.00-21.00)

Miejskie Biuro Rzeczy Znalezionej: **71 376 08 96** (pn.-pt. 8.00-14.00, śr. 8.30-16.00)

Miejski Rzecznik Konsumentów: **71 777 79 02** (pn.-pt. 7.45-15.45)

Taxi Senior: **794 123 124**

Telefon Zaufania MOPS: **512 198 939**

➤ Napisz do nas!

REDAKCJA

pl. Solny 14, 50-062, Wrocław,
www.wroclaw.pl,
e-mail: biuletyn@araw.pl

Redaktor naczelna

Ewa Wapłak

Redaktor wydania

Agata Zięba

DRUK

AGORA
ul. Daniszewska 27
03-230 Warszawa

WYDAWCA

Gmina Wrocław